

ELŐFIZETÉS ÁR
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr
 Bérmentetlen levelek
 csak ismert kezektől fo-
 gadtatnak el.
 Kéziratot nem adhatnak
 vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A postaköltséget minden gar-
 mondsor díjja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HIRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknel:
 Minden egyes szó után 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 50 kr.
 Kiemelt díszbetűk s kör-
 zettel ellátott hirdetésmé-
 nyekért törmérték szerint
 minden centiméter
 után 5 kr számítatik.
 Állandó hirdetéseknel
 kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetéseket a „Zemplén”
 nyomdába küldendők.

1676. március 27.

Szabad-e nem emlékeznünk e nagy napra?

Szabad-e elfelednünk II. Rákóczi Ferencet?

Azt a nagy fejedelmet, aki többre becsülte a függetlenség köszikláját a függés bársonypamlagánál; a ki társaival együtt kibujdosott a hazából, abból a hazából, melyben nem volt többé mit keresnie, ha meg nem akarta tagadni azon eszmét, melyért küzdött, melyért mindenét föláldozta: a magyar nemzet, a magyar haza függetlenségének eszméjét.

Voltak, a kik ezt megtudták tagadni, a kik letudtak arról mondani, a kik a hatalommal megtudták alkudni: ezek itt maradtak a hazában, hogy éljenek úgy, a mint viszonyaik engedik; de a nagy fejedelem kibujdosott, s ott élt Rodostón, mint egy nagy, egy élő tiltakozás a nemzet jogának elkobzása ellen.

De hát tehetett-e másként? Ezt a kérdést számtalanszor felvetették, hánytorgatták már, a nélkül azonban, hogy arra kielégítő feleletet tudtak volna adni.

Miért nem mondhatott le Rákóczi a nemzet függetlenségének eszméjéről, miért nem alkudhatott meg a hatalommal?

Mert ő benne, az ő személyében öszpontosult a magyar haza, a nemzet összes reménye. A Rákóczi kurucok „pro libertate” küzdöttek s ez egyértelmű a haza függetlenségével, s a függetlenségi eszme az, melybe ragaszkodva, élhet a nemzet e hazában, még a legzordabb vészek és viharok között is.

Am eljött a megalkuvás korszaka is. A szatmári kompozíció létrejött. Ha hig-

gadtan vizsgáljuk ennek pontozatait, egyáltalában nem mondhatjuk azt, hogy tartalma elfogadhatatlan s az ország meggyalázása volna. Ez egy oly politikai tranzakció, melyet a fennálló hatalom ajánl fel azon szövetkezeteknek, a kik még mindig tekintélyes haderővel rendelkeznek, ha folytatni akarják a küzdelmet.

Rákóczi a küzdelmet folytatni akarta, s ha folytatni nem lehetne tiltakozni akart, hogy ébren tartsa a nemzetben azon hitet, hogy győzhetetlen, a mely hit míg él a hazafiak tudatában, megtörni az ország erejét nem engedi.

S a kibujdosott fejedelem felől legendák kezdtek terjedni a nép közt. Sokáig azt hitte a hozzá ragaszkodó nép, hogy visszajön, ismét hadainak élére áll s a kuruc világ újra beköszön.

Ez egy nagy csalódás maradt.

Rákóczi és hű társai idegen földön haltak el, s a nemzet csak emlékezett már nagy fiára, szívébe zárta képét, de vissza őt nem várta többé.

Szörnyű korszaka az a tespedésnek a mi 1711-től fogva 1790/1-ig a nemzetet elszibbasztotta. Lassankint kihaltak a kurucvilág élő tanúi, s nem maradt egyéb semmi a mihez még ragaszkodni lehetne, csak egy név.

Rákóczi neve.

Ehhez ragaszkodott tisztelettel, szeretettel a magyar ember, az ő nótáján lelkesült a csüggedés korában, s a kurucvilág emlékezete volt előtte azon ideál, mely többé el nem érhető ugyan, de mely felé örökkön örökké törekedni kell.

Álom volt, elmúlt. Magyar lobogó, magyar hadsereg, magyar vezényszó, magyar hadverők, a Rákóczi tábora ez! Lehet? Igen volt, de már nincs soha többé.

Pedig ez az álom, ez a tündéralom ismétlődött újra. Ujra magyar hadak támadtak a porból, annak szavára, ki a magyar ember érzelmein büvös erővel uralkodott. Magyar zászlók lengettek ismét s a

„névtelen félistenek” titáni erővel küzdöttek a haza alkotmányos szabadságáért. Az 1848—49-iki honvédek azon kurucok késő unokái, a kik pro libertate ontották véreket másfélszázaddal azelőtt, s a késő unokák méltók valának dicső elődeikhez. Ime ismét megvalósult Rákóczi kora. Mintha visszatért volna sirjából, melyben oly sok ideig pihent s teljes fegyverdiszben odaállt volna hadainak élére s mintha azt kiáltotta volna: „ne bántsátok a magyart!”

S ismét elmúlt az álom és sötétebb korszak következett a nemzetre, mint a szatmári kompozíció után.

És ebben a sötét, vigasztalan korszakban gyakran visszaemlékezett a nemzet Rodostóban nyugvó hű fiára, a ki azért bujdosott ki egykor, hogy megmentse hazáját külső hatalmak segélyével ha lehet politikailag, ha nem tiltakozásával erkölcsileg.

Szeretik sokan a 48—49-iki eseményeket a kurucvilág dolgaival összemérni. Van is sok rokon vonás bennök. A kurucok és a honvédek dicső csatái. Rákóczi Ferenc és Kossuth Lajos magasztos alakja, az alkotmányos szabadságért való küzdelem, a tragikus bonyodalom, Rákóczi és Kossuth bujdosása, a magyar ember reménykedése, hogy majd visszajön, majd visszajön.

És nem jött vissza soha többé.

Rákóczi sem jött vissza soha. Élő tiltakozás maradt: de emlékezete, az ő lelkesítő, dicső küzdelmeinek emléke minden magyar szívébe be van vésve mindörökké.

Ne legyünk hálátlanok Rákóczi emléke iránt.

Zemplén vármegye gyűlése indítványozta egykor, hogy hozzuk haza szent hamvait.

Én csak azt mondom: emlékezzetek tisztelettel Rákóczira, s zárjátok szívetekbe a nagy fejedelem dicső képét, a politikai jellem-nagyság, a rendíthetetlen hazafiság örök képviselőjét.

Kun Pál.

TÁRCA.

— A Zemplén eredeti tárcája. —

Rákóczi emlékezete.

MIKOR az áldott, gazdag róna tájon Daloló vig nép dús kalászt arat,
 És hogy az áldás jobban szerte szálljon
 Buja fű reng a komor szirt alatt;
 Bányák mélyében újabb kincsre lelnek,
 Vigan szállnak telt tutajok, hajók;
 A régi hősök új életre kelnek,
 S édes örömtől arcuk fölragyog.

A Kárpátoktól messze Adriáig
 Vonul a légben e fényes csapat,
 A nap lovuk arany sörényén játszik
 Nyomukban áldás, mesés fény marad.
 Majd még tovább, — távol keletre szállnak,
 Szavuk utat tör egy bús siron át

Elmondják, hogy szabad hazában jártak,
 S keltik a hőst, ne álmodják tovább.

S a hős velük jön. Hazánk szép vidéke
 Egy-egy emlékekkel édesen maraszt,
 Délceg kuruc had e nyomon kísérte,
 Itten reméltek szép, boldog tavaszt.
 Szól a harang. Oly ismerős, az uton
 Fiucska kérdi a nagy hős nyomát.
 Apja regél, hogy lelkesülni tudjon.
 Emléke fénynyel tör a multon át.

S lát örömet a széles, nagy hazában;
 Győzött az eszme; elme, szív hevül
 A régi dal zeng. Abban sok varázs van,
 Hiven őrizzük szent emlékeül.
 Már nyughatik. Oh, boldog az, kit mások
 Nehéz vádja a sirban nem zavar.
 A miért küzdött, törve már az átok,
 Szabad hazában él már a magyar.

Nyugszik, — de újra megsebezve, sirva
 Repült honából a kicsiny madár...
 És nagy panasz tört át a néma sirba:
 Hazánk szent földje égő lángban áll.

Az árny kikelt és hosszú éjszakákon
 Tárogató szólt völgyön és hegyen
 De nem pirult a késő unokákon
 Láthatta azt, hogy küzdeni mind megyen.

Bár meghalt régen, mesés, szép alakja
 Ott volt a légben, hallották szavát,
 A zászlót újból magához ragadta
 Akár hová ment: követőt talált.
 Hős lett a gyermek, véres harcmezőkön
 Ezernyi hős nyert örökzöld babért,
 S midőn szabadság még sem nőtt e földön
 Tovább álmodni búsán visszatért.

Álmodott hosszan míg a szent szabadság
 Ragyogó napja ránk is nem derült,
 Tárogatóját akkor újra hallánk
 És együtt vigadt, örvendett velünk.
 Sirjába tért, de áldott, drága árnya
 Kedves honába folyvást vissza száll
 Hogy egykor talán lágy ölébe zárja...
 S akkor örökre nyugalmat talál.

SZABÓ SÁNDOR.

Emlékezzünk régiekről!

II. Rákóczi Ferenc, a lelkes szabadsághős drága hamvai távol anyaföldjétől, idegen földben pihennek. Mintha hallanók az elhagyott poratomoknak gyöngye fuvalom képében Rodostó habverte partiról, hozzánk szálló, fájdalmas nyögéseit, hirül hozván a hon lakóinak, hogy a nagy férfiú földi maradványai nem jól érzik magukat az idegen hant alatt; visszakivánczoznak anyjuk keblére, a hol éltek és a honnan táplálkoztak; sajognak azért a térért, melyet a halhatatlan hős vére tett szentté minden igaz hazafi előtt.

Több, mint másfélszázadja nyomja a magyar szabadságharc e fönkelt bajnokának csonjait a hontalanság borzasztó átká. Porának minden molekulája egy-egy iszonyú vád a nemzet ellen, mely nem tudja lelkesülni a herosi időközön, kicsiségében rideg prózaissággal türi, hogy történetének egyik kimagaslóbb alakja ily kegyetlenül van a haza kebeléből számkivetve, s nem hozza vissza azokhoz, a kiket életénél jobban szeretett, a kikhez a csábítás közepette is mindvégig hű maradt és a kikért ráadta magát, hogy a hontalanság keserü kenyerét egye, s hogy ajkán az imádott haza szent nevével, a reménytelenség kínzó bánatával szívében, bolyongjon idegen emberek közt, idegen téreken. Neki volt lángoló honszerelme ahoz, hogy birtokainak és életének kockázatásával kitérje a megszertett nemzeti jogérzet védelmére a szabadság zászlaját, mi pedig, kik örökébe léptünk — szegyen, gyalázat — kufárok módjára drágának tartjuk filléreinket arra, hogy a nagy hős földi maradványa a nemzet e büszkesége — ne gyüjljenek továbbra is idegen ország poraival.

De én nem, nem és százor nem hiszem, hogy a jelenkor mégis annyira fásult és a história iránt oly érzéketlen volna. Csak szólni kell hozzá s rögtön tette képes. Van is reményem, hogy különösen Zemplén vármegye, hol a szabadság e mithoszi alakjának bölcsője ringott a mai epohális nap alkalmából megteszi az iniciatívát*) ama magasztos és kegyeletes cél felé, hogy a dicsőült fejedelem porai hazai földben pihenjenek; a zivataros század ez égő lángoszlopának emléke iránt lesz annyi tisztelettel, hogy hamvai hazaszállítása ügyében meg fogja tenni a szükséges lépéseket. Ezzel azonkívül, hogy maga-magát tiszteli meg, még egy régi nemzeti adósságot is ró le és tétével kipróbált régi jó hírnevéhez újabb koszorut fűz.

Legyen ez a legújabb, biztos valósu'ának orvendő hír a vármegyéből!

Szabó Kálmán.

Vésznapok.

Szegény hazám! Mikor elégi meg már a sors szenvedéseidet... Bekövetkezik-e valaha a a nemzet költője által oly édesen, imaszerűleg kért »vig esztendő« néped életében? Megvalósul-e a remény, mely szívünket boldog jövővel kecsegteti? Vagy talán mindez csak álom, melyet a rideg való gunykacaj közt tipor össze lábával!!

A szorongó hazafiúi kebel ily gondolatokkal tépelődik e napokban, midőn vész és romlás hire száll mindenfelől, a haza, egyik határatól a másikig!...

A vizek fékvesztett ereje mintegy végzet-szerűleg ádáz hatalommal támad ellenünk s dul mindenfelé hazánk határain, nem kimélve az arany kalászokkal kecsegtető mezőket, nem a gazdag legelőül ígérkező rónákat, sőt még a városok és falvak utcáira, házaiba is betolakodik, utat keresve ajtókon, ablakokon, s áttörve az épületek falain is, hogy minél többet rabolhasson.

Valóban e napok szomorú napjai: vésznapi hazánknak!...

És fájdalom eme vésznapokból szegény vármegyénknek is bőven kijutott.

Ma, március 22-én d. e., midőn e sorokat írom, Málca község lakosainak egyharmada izgalmas sietséggel törekszik lakóházából kihurcolkodni, élelmi szereit, barmait, takarmányát emelkedettebb helyre szállítani, mert a Felső-Bodrog, mely márc. 19. és 20-ik közötti éjjelen kiemelkedett medréből, s átszakgatva a védőtöléseket elborította réteink és legelőinket, ma már az Abara felé vezető utvonalon áttörve, megtámadta a falu alsó részét és szép reményekkel kecsegtető őszi vetéseinknek egy részét is rohamosan borítja el.

Most egy félsziget Málca községe. Kimentel csupán Kácsánd felé van. De az áradat oly rohamos emelkedése mellett, néhány óra múlva a kácsándi utvonala is zsilippé változik, s hólnap el leszünk szigetelve a világtól!...

De nem kevésbé aggasztó a szomszéd községek helyzete is: Petrik, Abara, N.-Ráska, K.-Ráska, s azok határai részben szintén mind usznak. Petriken, Abarán a múlt éjjel házak dőltek össze. Kis-Ráskán már a lelkészlakot is elfoglalta a víz.

*) Azaz hogy folytatja az 1873. évi március hó 4-iki közgyűlésben megkezdett s a szomszéd törvényhatóságok által is lelkesen támogatott hazafias munkát! Szerk.

Vészes napok! Szomorú napok ezek!!... Ezen községek történetében az 1858-ik év is gyászbetűkkel van feljegyezve, de ma már mostanig is nagyobb veszteségnek nézünk elébe, holott a vizek rohama most a legerősebb!

Tehát hasztalan volt a község lakosainak a töltések védelménél tanusított önfeláldozó törekvése!... Éjjeken s napokon át ott őrködött a lakosság apraja s nagyja, küzdve az elemekkel egész az odaadásig! Odaadásig mondom! amennyiben a helyzet életkockázattal is járt. Négy egyént oda rekesztettek a kitérő hullámok a védőtöltés egy szigetére, s miután a társulat mentő-csónakkal nem rendelkezik, uszó lovakon törtek hozzájuk s úgy mentették meg őket a biztos haláltól. Isten! deríts e hazára vig esztendőt!

Megbűnhötte már e nép

A multat s jövődőt!...

Málczai.

Árviz a vármegyében.

Az árviz veszedelme vármegyénket is sulyosan meglátogatta. Majdnem mindenik járásból érkeztek az elmúlt hét folyamán jelentések kisebb-nagyobbmértű áradásokról s az ezáltal okozott tetemes károkról. A vízáradás felső járásainkban az utvonalon sok hidat s áterest megrongált.

Mező-Laborcz és Radvány között vasuti szerencsétlenséget okozott. (Erről részletesebben szól különfélék c. rovatunk Szerk.)

Nagymihály vidékén a Laborcz és Felső-Bodrog kiöntése okoz nyugtalanságot.

A varannai járásban kiáradt a Tapoly folyó s Komorócz és Krucsó határait elöntve, V.-Csemerényét veszélyezteti az ár.

Az a.-hrabóczi Ondova vámos-hidat aligha el nem söpri az áradat, bár megmentésére minden lehető megtesznek.

A gálszécsi járásban a Tapoly-Ondova gát-szakadásai és a Ternava árja különösen Hardicsa, Tevebes, Miglész és Vécse határait öntötte el.

A hoóri allami hid jégtörőit szintén elsodorta az áradat.

Az ujhelyi járásban ugyancsak az Ondova-Tapoly árja 16 helyen törte át a földgátakat s Garany, Szürnyeg és Imreg községeket veszélyezteti, a hol sok helyen a víz már a házakba behatolt. Urbán t. főszolgabíró és Dóbiás kir. mérnök a helyszínen vannak.

Zemplén, Szőlőske, Borsi szintén sokat szenvednek az árviz miatt, különösbbe pedig Borsi község, mely tegnapi virradólag egészen víz alá került.

Az ujhelyi határban a Rongyva áradása elsodorta a város által mintegy 6000 ft költséggel felépített u. n. Bukógátat; Ujhely város fölött a veszedelem immár nagyobb kártétel nélkül elvonult, a déli határ azonban majdnem a vasuti állomásig vízzel van borítva.

Legnagyobb a veszedelem a Bodrogközön, a hol a Tisze áradása elöntötte Radot elanynyira, hogy a megrémült lakosság házaiból menekülni volt kénytelen. A paraszt lakóházak egymásután rognak össze és máris sok család hajléktalanná vált. Majd egyesült a Tisze a Latorcza árjával s Zétény, Véke határait elöntve, Bolyt körülzárva, Szentés, Kis-Géres és Szinyér felé fut. Meczner, Nádry kir. mérnök, Bencsik fszb. a vész helyén vannak; a lakosság támogatva a kirendelt K.-Helmecz- és Szentésbeliek által gátakat épít, az emberfeletti munka dacára azonban a rohamosan dagadó áradatot lokalizálni (péntek estig) nem bírták.

Tokajban is nagy a veszedelem. A telek-könyvi hivatalt már emelkedettebb helyre kellett átköltöztetni. Pénteken Miskolczról 50 utász katoná vezényeltetett oda a töltések védelmére.

Liszka levelezőnk írja: A Bodrog árja egyre nő, s a folyam partján épült házakból már kiűzte a lakosságot. Napok óta egyebet nem látni, mint a kétségbeesett hurcolóskodást. Több ház már romokban hever. F. hó 23-án az áradat felhágott a főutcára is. A víz itten térdig érő. Az allami uton a közlekedést be kellett szüntetni az árviz miatt. Közlekedni a 49—51 klmterek között könnyű tengerrel csak mellékúton lehet. Bízunk az Istenben!

Legújabb értesüléseink szerint, kivéven a Latorczát, az áradás folyton tart.

Hardicsán Debreczeni szolgabíró 35 családot csónakon mentett meg. Bodrogközre Rad vidékére Bencsik főszolgabíró helyett, ki saját családja s vagyonának mentésével van elfoglalva, a védelem vezetésére pénteken Horváth József tb. főjegyző, lapunk fel. szerkesztője küldetett ki. Ugyane napon este a közérő kirendelése céljából karhatalom gyanánt Ujhelyből 50 ulánus katonát vezényeltek Szomotorra és Perbenyikre, a hová még a tiszai vonal védelmére ma érkezik 100 utász. Horváth József tb. főjegyzőnek egy tegnapi érkezett távirati jelentése szerint Szomotor vidékén nagyobb veszélytől tartani már nem lehet.

Válságos helyzetben van még azonban a Bodrogköz nagy része, mert a folytonos áradás a Bodrog és Tisza védőtöléseit már-már áthágja.

A törökéri zsilipnél s ezen felül, a zalkodi magaslatoznál az ár színel a töltéssel s imitt-amott már ki is folyik; az ütött rések, lyukak betömésén fáradaflanul dolgoznak. Dókus Gyula főszolgabíró van a vészhelyén, hová tegnap 100 utász katoná érkezett.

Kispatakról és Petrahó keleti részéből a lakókat kiszorította a Bodrog áradása, mely a patiki Bodrog hidat is komolyan veszélyezteti.

Ujhely és Spatak között a víz a vasuti töltést támadta meg, úgy hogy sok helyt csak a sin teteje látszik ki s e miatt Péntek este óta a közlekedés e vonalrészen szünetel.

Egymást érik a központra érkező sürgönyök, a jövő-menő futárok s mindannyian a legborzasztóbb ostromállapotról szólnak. A Bodrogköz éjjel-nappal, már napok óta talpon van s élethalál harcot vi a rémséges áradattal. Hanem a tenger munkásainak aránytalan harca ez a bős elemekkel. Az ernyedő embererő viaskodik a percről-percre szilajabb hullámokkal. Ha, mitől Isten óvjon, az ég nem küld segítséget, vármegyénknek eme féltett Kánaánja hullámsírba kerül. Vármegyei kormányunk minden rendelkezésére álló eszközt felhasznál, hogy hősies védelemmel a tragikus helyzet katasztrófáját elháríthassa.

Vármegyei ügyek.

Számvizsgáló kiküldöttek. (VI. közlemény.)

V. A gálszécsi járásban: 1. K. Asar község részére Stépán Pál zebegnyei l. 2. N. Asar k. r. Dudinszky Dezső sz.-kereszturi l. 3. Bacskó k. r. Spilenberg József gálszécsi l. 4. Bosnyicsa k. r. Palkó György parnai l. 5. Cselej k. r. Isépi Géza izsépi l. 6. Csábóc k. r. Hegedüs Ágoston szacsuri l. 7. Dargó k. r. Ortutay János zebegnyei l. 8. Egres k. r. Görgy Pál pelejte l. 9. Gálszecs k. r. Dienes István k.-azari l. 10. Gerenda k. r. Puhly János vécsei l. 11. Hardicsa k. r. Ferber Béla terebesi l. 12. Hoór k. r. Elek Sándor tussai l. 13. Isztánc k. r. Leszkovics József m.-izsépi l. 14. M.-Iszép k. r. Cselej Lajos cseleji l. 15. Kazsu k. r. Püspöki Imre barancsi l. 16. Kelecseny k. r. Beszterczey Ferenc barancsi l. 17. Kerepelye k. r. Azary Antal sztankóczi l. 18. Sz.-Keresztur k. r. Bodnár Sándor gálszécsi l. 19. Kohány k. r. Valkó Nándor gálszécsi l. 20. Kozma k. r. br. Vécsy Alajos pusztá-bérczi l. 21. Miglész k. r. Fesztory József-vécsei l. 22. Parnó k. r. Ruzsicska Ferenc szécs-polyánkai l. 23. Pelejte k. r. ifj. Nemthy Ödön k.-ruszkai l. 24. Szécs-Polyánka k. r. Rosznágy Ágoston parnai l. 25. K.-Ruska k. r. Boronkay László pelejte l. 26. N.-Ruska k. r. id. Nemthy Ödön k.-ruszkai l. 27. Sztankóca k. r. Pásztlyi Vazul bacskói l. 28. Sz.-Tarnóka k. r. Sárkány Imre gálszécsi l. 29. Techna k. r. Oravecz Sándor kincses-pusztai l. 30. T.-Terebes k. r. Horváth Imre hardicsai l. 31. Tussa k. r. Dudinszky Iván technai l. 33. Sz.-Ujfalu k. r. Szabó Sándor kozmai l. 33. T.-Ujfalu k. r. Dudinszky Iván isztánci l. 34. Upor k. r. Fesztory István isztánci l. 35. Vécse k. r. Bessenyei János miglécsi l. 36. Visnyó k. r. Oravecz Sándor kincses-pusztai l. 37. Zebegnyő k. r. Ihnatkó Emil gálszécsi l. (Folytatjuk.)

Hírek a nagyvilágból.

Kinában óriási földrengés pusztított. Az emberáldozatok számát négy ezerre teszik.

Krakkóából jelentik, hogy Oroszország mig a porosz határon lévő hadi erejét csökkenti, a galíciai határon elhelyezett seregeket szakadatlanul szervezi. Katonai szállítmányok legújabbban is óriási mennyiségben érkeztek Galicia északkeleti határszélére.

III. Frigyes német császár torokbájának jobbra fordulását remélik orvosai. A tervbe vett újabb operáció szükségessége elmúlt s hinni lehet, hogy a császár hangja nem sokára erősebb és tisztább is lesz.

Hírek az országból.

Bylandt-Rheidt Arthur, tábornag, közös hadügyminiszter, egészségi okokból eme tisztjétől felmentvén, Ófelsége a király által személye és hadserege körül szerzett kiváló érdemeinek hálás elismerése jeléül a Szent-István rend nagy keresztjével lett kitüntetve. Bylandt utódjául br. Bauer tábornag, a 2 ik hadtest parancsnoka, lett kinevezve.

Trefort Ágoston közokt. miniszter gyengélkedő állapota már egészen jóra fordult. Ha a szép idő tartós lesz, orvosai engedelmével a szobát is elhagyhatja.

Temesvár lelkes közönsége márc. 15-ike alkalmából rendezett lakomán elhatározta, hogy a vár ostrománál 1849 ben hősi halállal kimúlt magyarok nyugovó helyét a Vadász-erdőben illő síremlékkel fogja megjelölni.

A homonnai járás főszolgabírájának jelentése szerint Homonnán, gr. Andrássy Aladár tulajdonát képező felső-nyugati majorban f. évi március 8-án egy 16 éves pej ló takonykórban elhullván, a szükséges óvintézkedések megtétele után az összes igás loállományra 60 napi zárlat rendeltetett el.

S.-a.-Ujhely, 1888. márc. 15.

Alispán helyett: **Viczmány Ödön.**

Zemplén vármegye bizottságának S.-a.-Ujhelyben 1888. évi február 29-én tartott rendes évnegyedes közgyűléséből.

39/3025. szám.

Olv. a m. kir. földmívelési ministerium rendelete, mely szerint a ragadós tüdővésznek Sáros és Abauj-Torna vármegyékéből való behurcolása ellen irányuló intézkedésekre vonatkozó 332/10841. sz. a. kelt rendeletben foglalt indokokból most sem hagyhatja jóvá.

Ezen miniszteri intézkedés alapján utasítanak a főszolgabírák, hogy a Sáros és Abauj-Torna vármegyékéből a vásárokról érkező marhákat név szerint kövessék:

1-ör. A marha jartokat pontosan átvizsgálva, a mely marhák tüdővész helyről jönnek, azok a vásárra be nem bocsájtandók, de azonnal visszabocsájtandók.

2-or. A marhákat állatorvosilag feltétlenül vizsgálta meg és gyanu esetén a fentebbi eljárás követendő.

3-or. A Sáros és Abauj-Torna vármegyei marhák minden esetre egészen elkülönített helyen állítassanak a vásár térére.

Ezen szabály elmulasztása esetén a főszolgabírák felelősségre fognak vonatni.

Kmfent.

Jegyzette s kiadta:

Viczmány Ödön,
főjegyző.**Szerkesztőségi posta.**

A „Zemplén” t. olvasóihoz! Mídon jelen ünnepi számunkat II. Rákóczi Ferenc születésének 212-ik évfordulója alkalmából, szerény hírlapírói munkásságunk némi csekély bizonyítványul t. olvasóinknak átnyújtjuk, eszünkbe jut egy jeles publicistának következő mondása: *a hírlap dramató a nemzet életében, hajnal-csillaga a világosság napjának, a jelen izadó munkása, mely a jövőt előkészíti, élesítő fuvalma a szellemzsidóknak, őre a jogszerűségnek, reményhorgonya a szenvedőnek, zászló, mely körül szellemi tábort üssenek, kiket egyetlen elvek vezetnek, kiknek szívükben egyetlen érzelem ég — vajha ez ünnepi szám, melyben a szónok lángbeszéde, a költő éneke száll a perai kriptához, minél többeket ejtene hazafias gondolkodóba e kérdés fölött: mivel tartozik a nemzet s különösen Zemplén vármegye, Rákóczi Ferenc emlékének, aki mindenét: családját, vagyonát, véréit, életét tette kockára és áldozta föl a haza ügyéért? Egygyel tartozik mindenek előtt: hazafiai szent kegyelettel. Ime! ennek a kegyeletnek kívánt kötelességhez illő hű tolmácsa lenni a „Zemplén” mai száma — olvassátok s hallgassátok!*

Sz. K. urnak Bpest. A prológot „ad amicissimas aures” intézettek kellett tekintenünk a helyzet és tárgy méltóságánál fogva. Cikkei pontosan beérkeztek s annak rendje és módja szerint mihamarabb nyilvánosságra jutnak. Fogadják rokonkeblű üdvözlőnk!

V. D. urnak *Sztropkón.* Rövid gondolkozási határidőt kérünk.

K. S. urnak Helyben. Látni való, hogy a mai szám-ból miért *kellett* elmaradnia.

Felelős szerkesztő:

HORVÁTH JÓZSEF.Főmunkatárs: **DONGÓ GY. GÉZA.**Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.****Hirdetmények.****Háziasszonyaink figyelmébe!****A magyar ipar életrevalóságát**

leginkább az bizonyítja, hogy oly elősmert jóságú termékeket képes létrehozni, mint a
6-20 milyen a

LENOK-KÁVÉ

mely illat és az alkatrészek kifogástalan minősége tekintetében felülmúlja az összes eddig ismert kávépótlékokat s nem drágább, mint a legjobb külföldi pótkávék.

A **LENOK-kávé** kapható minden fűszerkereskedésben s ahol még nem volna, vagy a készlet elfogyott volna, a t. közönség követelje mint **magyar gyártmányt**

Sátoralja-Ujhelyre és környékére nézve a gyár képviselője **Lichtenegger R. ur Kassán.**

A pethő-szinyei uradalomban kosarazásra díjmentes legelőért kerestetik **1500 darab juh.**

Bővebb felvilágosítással szolgál az uradalmi kezeléség Pethő-Szinyén, u. p. Bööd.

1-2

H I R D E T M É N Y E K.

A felső-bodrogi vízszabályozó társulat igazgatóságától.

Hirdetmény.

A felső-bodrogi vízszabályozó társulat 1888-ik évi márczius hó 16-án tartott közgyűlése a kitűzött tárgysorozat elintézésére határozatképes nem lévén, ennél fogva az alapszabályok 9-ik szakasza értelmében a fűgőben maradt ügyek elintézésére

1888-ik évi április hó 7-ik napjának délelőtti 9^{1/2} órájára
Töke-Terebesen, a városházán tartandó

ujabb rendkívüli közgyűlés

azzal tüzetik ki, hogy az alapszabályok fentebb idézett szakasza értelmében ezen rendkívüli közgyűlés, tekintet nélkül a megjelent tagok által képviselt holdak számára, a kitűzött tárgyak felett érdemlegesen fog határozni.

Tárgyai:

1. Az 1.000.000 frtnyi végleges kölcsönre vonatkozó egyénekenkénti kivetéseknek helybenhagyása és ezen kölcsönre nézve az egyetemleges szavatosság elvállalása.

2. Az 1888-ik évi költségvetésnek kiegészítése, illetőleg ezen költségvetés fedezetéhez szükséges 88.100 frtnak kivetés vagy kölcsön útján leendő beszerzése iránti intézkedés.

3. Az 1887-ik évi társulati számadások megvizsgálására kiküldött számvizsgáló-bizottság jelentésének tárgyalása.

T.-Terebes, 1888. évi márczius hó 17-én.

Elnöki megbízásból:

MALONYAY FERENCZ,
társulati igazgató.**Arverési hirdetményi kivonat.**

A s.-a.-ujhelyi kir. törvénzék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy S.-Patak városa közönsége nevében Kún Dániel főbíró végrehajtatónak Petsár János végrehajtatást szenvedő eleni 1047 frt 98 kr tökekötetés és járuléka iránti végrehajtatási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvénzék a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósg területén lévő S.-Patak városa határában fekvő s.-pataki 1426. sz. tkjvben 3967. h. r. sz. a. fele részben Petsár János végrehajtatást szenvedett másik fele részben pedig S.-Patak városa közönsége tulajdonul jegyzett szőlőre az árverést 400 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi május hó 28-ik napján d. e. 9 órakor S.-Patakon a város házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10^{0/0}-át, vagyis 40 forintot készpénzben, vagy 1881. évi LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezés mint telekkönyvi hatóságnál, 1888. február hó 23-án.

Kölos,
kir. törvénzégi bíró.**Szőlőbirtokosok**

figyelmébe ajánlom

a koncentrált műtrágya szőlőre alkalmazását

melyek a gyár által szavatolt

8—10% oldható villsav | 2—3% salétrom légeny
3—3% amoniak légeny | 12—14% kéns.haméleg(kali)
minőségi tartalmánál fogva a szőlőtökének erőteljesebb növést előmozdítja, jobb és bőségesebb termést biztosít, és ezáltal a töke a phylloxera kártékony pusztításának több éveken át teljesen ellenáll.

Megbízható minőségben 100 kilogramm 12 frt 50 krért, nagyobb vételnél olcsóbban kapható.

(Egy tőkéhez 100 gramm 1^{1/10} krajczárért szükséges.)**LINKESCH SAMU özv.**vasüzlet és különféle műtrágyák főraktárában
Eperjesen.

4-10

FLEISCHER ÉS TÁRSA

6-6

gépgyára és vasöntődéje

Kassán

eperjesi-ut 6-ik szám.

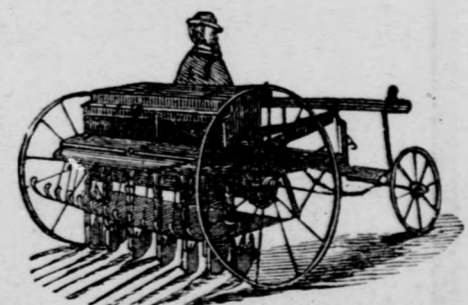
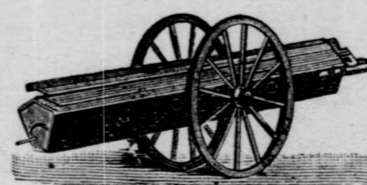
Ajánljuk a t. gazdaközönségnek a tavaszi idényre szükséges gépeket, nevezetesen **szilárdan szerkesztett, könnyű**

sorvető és szórvavető gépeket,**ekéket és boronákat,****hengereket, lókapákat stb. továbbá****Baker- és magtár-rostákat,**

mely gyártmányainknak gépgyárunkban

állandóan jelentékeny készletet birjuk, bizo-

mányi raktárt pedig

BEHYNA TESTVÉR uraknál S.-a.-Ujhelyben.

Szállítunk továbbá saját gyártmányu s leg-
jobb szerkezelű sze szgyár és malomberendezéseket,
gőzgepeket és gőzkazánokat, házi és egyéb szivaty-
tyukat, olajsajtókat és olajmag-pörkölköt, stb.

Elhasznált gépek, különösen

GŐZMOZGONYOK és GŐZCSÉPLŐK

pontos átigazitását és kijavitását legjutányosabban eszközöljük.

Gyártmányaink képes jegyzékét b. kívánatra ingyen és bérmentve küldjük

HERCZ ZSIGMOND

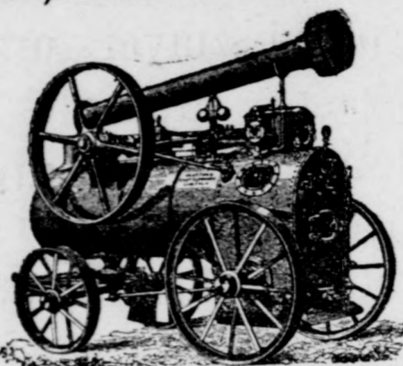
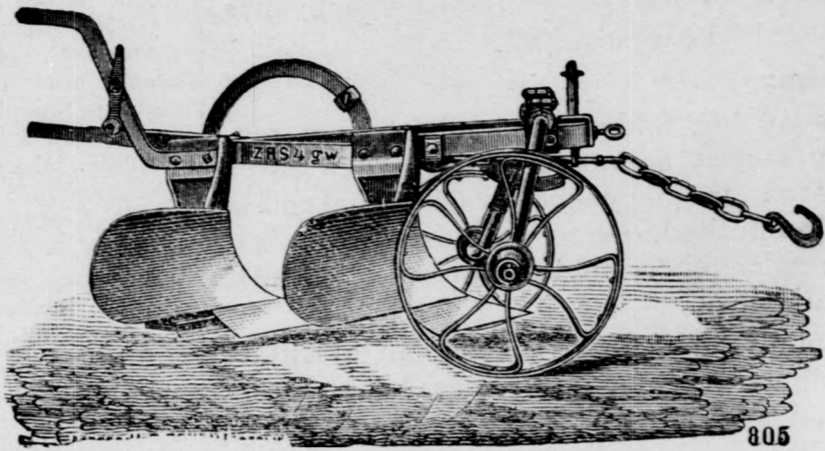
gazdasági gépgyára, kazánműhelye és vasöntődéje **MISKOLCZON** Clayton és Shuttleworth angol gépgyár képviselője

Ajánlom a t. gazdaközönségnek a tavaszi időnyre szükséges gépeket, nevezetesen **legjobbakkak elismert** szilárd szerkezetű és mégis könnyű Clayton & Shuttleworth-féle

egyed, kettős és hármass ekéket, boronákat, tüskés és gyűrűs hengereket, lókapákat, szóróvető gépeket, továbbá

„Universal-Drill“ és „Junior-Drill“

sorvetőgépeket, Backer-rostákat, olajsajtókat, malomberendezéseket, új vagy kevésbé használt, de teljesen kijavított és igen jó karban lévő

gőzcséplők és gőzmozgonyok

előnyös árban három évi leszállásra kaphatók.

Gépgyáram elvállal jutányos árakban és előnyös fizetési feltételek mellett mindenféle cséplő- és kazán-javításokat,

tűzszekrények és csőfalak

elkészítését, hengerek kifűrészt, ekék és vetőgépek átalakítását a legújabb rendszerűekre és minden e szakmába vágó munkák teljesítését.

Jelenleg raktáromon kaphatók a következő használt kitűnő gépek:

3 drb már használt Ganz féle 17. számú sima örlőszék kitűnő állapotban darabonként	320 frt	1 drb használt 3 1/2 lóerejű Locomobil	600 frt
1 drb egészen új egyjáratu malom-kövekkel	475 frt	1 drb használt 8 lóerejű Locomobil	880 frt
1 drb egészen új kétjáratu malomkövekkel	875 frt	1 db használt 10 lóer. Locomobil Clayton-Shuttleworth-féle	1400 frt
		1 drb használt 12 lóerejű Locomobil Robey-féle	1600 frt

továbbá Clayton & Shuttleworth és Marshall-féle egész cséplőkészletek.

Képes árjegyzékek és költségvetések mindenkor kívánatra küldetnek. Előnyös fizetési feltételek.

377. a. sz.
1888.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési ministerium az 1888. évi február hó 13-án kelt 3395. számú rendeletével a miskolcz-gerendai államut szerencsi szakaszán lévő 9-ik számú u. n. gesztelyi Hernád-hid ujjonnan helyreállítását 15854 frt 67 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1888-ik évi április hó 4-ik napjának d. e. 10 1/2 órájára a Zemplén vármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Kelt S.-a.-Ujhelytt, 1888. évi márcz. 19. Zemplénm. kir. államépítészeti hivatal főnöke

Hönsch Dezső,
kir. mérnök.

1000—1200 métermássa elsőrendű

széna

azonnal eladó. Hol? megmondja e lap kiadóhivatala.

6-6

391. a. sz.
1888.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési ministerium az 1888. évi márczius hó 16-án kelt 8923. számú rendeletével a miskolcz-gerendai államut 306—307 szakaszán lévő 31. számú fahid ujjonnan helyreállítását 1269 frt 68 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1888. évi április hó 4-ik napjának d. e. 11 1/2 órájára a zemplénvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Kelt S.-a.-Ujhelytt, 1888. márczius 22. Zemplénm. kir. államépítészeti hivatal főnöke

Hönsch Dezső,
kir. mérnök.

Schlick-féle vasöntöde és gépgyár-részv.-társaság

Budapestben,

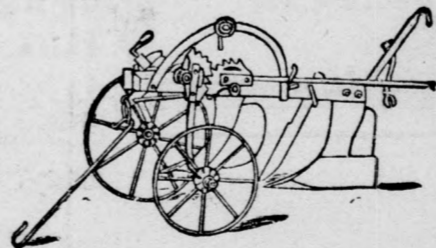
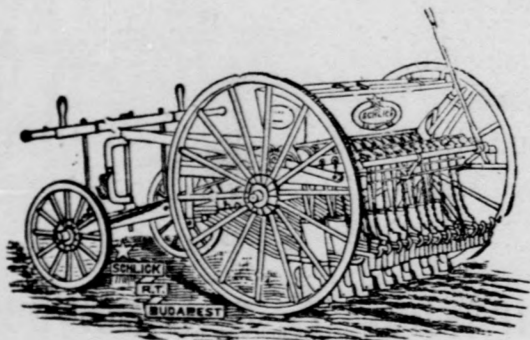
KÖZPONTI IRODA: VI. Váci-körút 57., GAZDASÁGI GÉPOSZTÁLY: Külső váci-ut 1696-1699

Schlick-féle szabadalmazott

„Triumph“

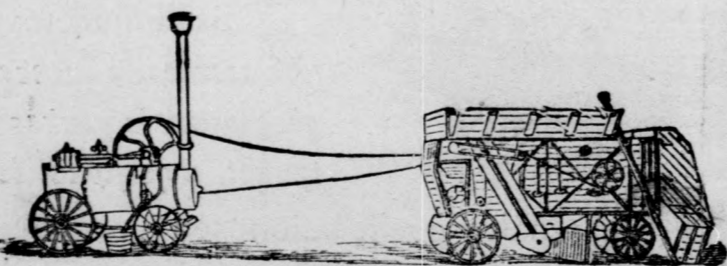
sorvetőgépek.

Legnagyobb kitüntetés a vetőgépekre: arany díszokmány a hatvani nemzetközi ekeversenyen.

Schlick-féle szabadal. egyes-, royal-, kettős- és hármass-ekék, 2 első díj aranyérem és még három egyéb kitüntetés.

Schlick- és Vidats-féle ered. egyes-ekék, ka. páló, töltőgető és porhányító ekék stb.

Gőzcséplők, járgánycséplők, gabonarosták, örlőmalomok, takarmánykészítő és egyéb gazd. gépek.

Előnyös fizetési feltételek.

1-12 Legolcsóbb árak. — Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Különlék.

Mai számunk ez évnegyedben az utolsó szám lévén, fölkérjük t. olvasóinkat előfizetésük megújítására.

A „Zemplén“ kiadóhivatala.

Mai számunk formai berendezése némi változás alá esett, amennyiben a hivatalos rész a nem hivatalos közleményeknek engedte át az elsőbbséget.

(A 212-ik évforduló.) *II. Rákóczi Ferenc* a magyar történelemnek egyik legdicsebb és legnépszerűbb alakja; mert az a kor, amelyben élt, az az évtized, mely a mult század elején az Ő véres dicsőségével zajlott le, még ma is élénk s hű emlékezetben van a magyar népnek. És a jó, és a hű magyar népnek alig van bálványozottabb hőse, mint *II. Rákóczi Ferenc*. A beregi m.-oroszlág máig sem hiszi az Ő halálát s várja az Ő dicsőséges eljövését. Annyi néprege fűződik az Ő nagy nevéhez, mint talán egy magyar vezéréhez sem. A kurucvilág híre még ma is a nép száján forog, sokat beszél Rákóczi véres harcáról, de különösen a szerencsétlen véget ért *szibói* csatáról, melyben lehanyatlott a kuruchadak szerencse csillaga. *Zsibó* városka Szilágy vármegyének keleti szélén fekszik. Itt állott Rákóczi 22,000 főnyi hadával. *I. József* császár *Herbeville* küldötte ki ellene. A római oláh-pap által kalauzolja 1705. évi november hó 10 én már *Zsibó* alatt volt. Rákóczi bizott a győzelemben, mert másnapra várta *Károlyi* seregeit, kinek hátban kellett volna megtámadni *Herbeville*. *Károlyi Sándor* azonban késett. *Herbeville* meglepte a kurucokat s széjjel szórta. Rákóczi *Szurdokra* vonult vissza s innen serege maradványával Szamos-Ujvárra ment. Utközben találkozott a *Károlyi* által küldött *Sennyey-dandárral*. Ha csak pár órával érkezik hamarabb *Sennyey*, *Zsibó* egy egyszerű győzelemnek lehetett volna örök emlékeztető helye. A szerencsétlenül végződött *szibói* ütközetről is sokat regél a néphagyomány. A többek között azt mondja, hogy Rákóczi egy három lábú arany-széken ült, mikor csapatait vezényelte. Midőn látta, hogy az ütközetet elvesztette, egy bicegő csónakon kelt át a Szamoson. A csónak felfordult s az arany-szék a Szamosba esett. A szék nem lehetett többé kivenni onnan s azon a helyen ma is örvényzik a Szamos. *Boér Miklós* előadása szerint *Zsibón* még ma is mutogatják azt a tölgyfát, mely alatt Rákóczi helyt foglalta szotztagta parancsolatait. *Szurdokon* pedig, mutogatják a kőasztalt, a melynél Rákóczi ebédelt. Az odaváló népnek van egy dala, mely azt mondja, hogy Rákóczi minden évben, szent *Márton* éjszakáján, vagyis azon a napon, amikor a szerencsétlen végű *szibói* csatát vívták, megjelen a Rákóczi-dombon, bejárja a Szamos völgyét, megmossa magát a folyó szöke vizében s azután megint visszavet a dombtetőre. A többi hősök is mind felkelnek a sírból, harci sorba állanak. Ujra kezdődik a harc kurucok és labancok között s a kurucok győznek... E néphitnek igazat adott a történelem; mert a költő szerint: »... *A kuruc, mint honvéd támadt föl s megvalósítá* (a halhatatlan hős) *dímai felét.*» Születésének e hó 27-én bekövetkező *kétszázötvenkettedik* évfordulóján emlékezzék meg *II. Rákóczi Ferenc*ről, szülőföldének, Zemplénvármegyének, minden hű fia. Keresse föl lelkének szárnyain a hellesponti sirt, hol a tiprott szabadság drága gyöngyei: Rákóczi hamvai pihennek. A jeles eljár hősei sirlakához s régi fényénél gyujt uj szöveteket!

(A szabadság napja), márc. 15-ének megünnepléséről a következő jelentéseket nyertük: *Tokaj* lelkes polgársága, mint azt már néhány év óta teszi, az idén is megünnepelte a márciusi nagy napot. Este százakra menő nép járta be, fáklyákkal, zennessz mellett a szépen kivilágított várost, éltetve *Kossuth*-ot és a függetlenséget. Mikor a főterre érkezett a *»Szózat«* eléneklése után *Honföld* ev. ref. lelkész tartott emelkedett szellemű alkalmi beszédet, *Péchy* és *Csörghe* hazafias költeményeket szavaltak, közbe-közbe a dalkör énekelt. Azután társas vacsora következett a városi vendéglőben, hol a 48-iki nagy vívmányokért számos pohárköszöntőt mondtak. — *Erdő-Bényeről* írják: Hazaszeretetének ritka tanujelét adta f. hó 15-én, mint a magyar szabadságharc kezdetének 40-ik évfordulóján, városunk közönsége. Reggeli 8¹/₂ órakor *Saekeres János* r. kath. lelkész hálaadó isteni tisztelgetést tartott nagy számú közönség jelenlétében, a honnan testületileg, az iskolás gyermekek páros sorban, vonultak a református templomba, hol is *Csinke István* ref. lelkész mondott megható imát, kérvén a magyarok hatalmas Istenét, hogy örökre tartsa meg a magyar hazát s abban a független szabad magyar nemzetet. Az ünneplés folytatása délután a városháza nagytermében volt, hol nagy számú közönség jelenlétében, miután a daleyegület elénekelte a nemzeti himnuszot, megint *Csinke István* szólott a néphez, rövid vázlatban előadván a magyar nemzet álláspontját 1848-ban, utána *Lux Győző* tanító nagy hatással szavalt *Petőfi* »nem-

zeti dal«-át. A dalosok énekei után közönségünk a fellobogózt város utcáin éltetve a hazát és *Kossuth* Lajost, ünnepies hangulatban eszlott szét. Az intelligencia együtt töltötte az estét is s a dikció-bírságokból 14 főt gyűjtött össze és küldött a fővárosban emelendő szabadság szoborra. — *Márciusi* idusát tudtunkkal megünnepelelték még: *Homonnán*, a kaszinó-egyesület; *S. Patakon* pedig a ref. foiskola ifjusága. Az alkalmi beszédet *Kun Pál* mondta, este társas vacsora, azután táncmulatság volt. — *Március 15-ikét* *Király-Helmeczen* is megünnepelelték. Ez a kegyeletes szokás a »*Bodrogköz*« jelentéktelen »fővárosában« három-négy év óta divatozik. Az általános ismert, még midig élénk temperamentumu »*öreg Józsi bácsi*« (*Balázsházy József*) penditette meg annak idején az eszmét és azóta a jó király-helmecziek minden évben adóznak a történelem műzsjának. Az idén is, mint más években, délelőtt és délután tarack-lövések hirdették a szabadság napjának nagy évfordulóját. Estefelé a polgárság inpozans trikolor alatt, zeneszó mellett járta be a várost. A gyülekezés ezután a városházánál volt, hol a kalvinista kántus hazafias dalokat énekelt, erre társasest következett, melyen hatvan-hetven egyen vett részt. Ott voltak a járásbírósi, adóhivatali tisztviselők, a városi előljáróság, a város lelkiatyái, az értelmiség nagyrésze, a polgárság tekintélyes számmal; távollétükkel csakis a közigazgatásiai tündököltek. A nagy nap estéjén volt alkalmi beszéd is, mire a tősztoknak valóságos árja következett. A muzsikaszó s a kir.-helmeczi karakterisztikus cankó kellemes hatása mellett a kedélyesen mulató társaság ünnepi lakomája mélyen benyult az öreg éjszakába.

(*Lapunk* f. szerkesztője), mint alispáni helyettes, az árvíz által fenyegetett *Bodrogköz* védelmének támogatása végett a bodrogközi járásba küldetett. A helyben állomásozó uhlános lovasságból ötven ember szintén a vész színhelyére vezényeltetett.

(A tavasz első fecskéi) Az erdei szalonkák megérkeztek. Mint a mult évben, most is *Horváth József* t. barátunknak szánta *Szt. Hubert* az első szalonka-pecsenyét. A kiváló *Nimród* rögtön át szerkesztette az isteni ajándékot emberi ajándékká.

(*Mai* tárcánkhoz.) Kiváló örömről szolgál, hogy a »*Rákóczi emlékeztető*« című bölcselmi ódának szép lelkű költőjét, *Szabó Sándor* tisztelt barátunkat (akinek nevével a »Zemplén« ez évi nap-tárcában megjelent »*Kádár Erzsé*« c. népballada alatt találkoztak először olvasóink) úgy is, mint a *Petőfi*-társaságnak egyik érdemes tagját, úgyis, mint *Máramaros* vármegyének aranytollu főjegyzőjét bemutatgatjuk a »Zemplén« t. olvasó közönsége előtt. *Szabó Sándor*, akit főmunkatársunkhoz régi barátság köteléke fűz, szerkesztőségünkhöz intézett levelében szives volt kifejezést adni ama készségének, hogy a »Zemplén« dolgozó társainak díszes sorába lép, amiért is őt ezennel a legőszintebb rokonszenvvel üdvözöljük!

(Társas est.) A zemplénvármegyei kaszinó-egyesület f. évi ápril hó 3 án esti 8 órakor saját helyiségében táncal egybekötött társas estét rendez, melyre az egyesület tagjait családjaikkal s vendégeikkel együtt meghívja: a választmány. (A zene és világiatási költségekre egyes személy 1 ft, minden család 2 ft bemeneti díjat fizet)

(A tavasz) a szép és kedves tavasz, melyet illatos szerelmi nyilatkozatáért, zefires csókjaért, szűzies virág-pompájáért a vén természet szerelmeskedő korszakának neveznek a poéták nem csak a kalendáriom szerint, hanem valósággal is beköszöntött. Verőfényes napjaink jártak; a fagyos, ködös, nehéz léleketű időjárás mintegy varázs-ütésre megszűnt. Hegyek völgyek emberek levetették téli ruhájukat. De fájdalom, az öröm poharába öröm is vegyült. A rohamos hóolvadás szomorúsággal bucsúztat el bennünket unott vendégünkötől, a rendkívül zordon téltől s aggodalommal készlet tekinteni a jövő felé. Adja isten, hogy e szép kikelet valósággá érlelje a dobogó kebellet várt jobb és szebb jövőhöz fűződő reménységünket!

(Vasuti szerencsétlenség.) F. hó 19-én az a rémséges hír érkezett Ujhelyre, hogy a gácsröszági vasut vonalán lévő krasznibródi vashid a gyors vonat alatt leszakadt, a vonat pedig a *Laborcz* vízébe zuhant. Fajdalom e hajmeresztő hír egész borzalmaságában igaznak bizonyult, csak a katasztrófa színhelyét s eredetét módosították a hivatalos jelentések. Az Ujhelyből d. u. indult vegyesvonat *Radvány* s *M. Laborcz* között esteli 10 óra tájban kisiklott az aláázott vágányról. A mozdony lezuhant s maga alá temette a gépészt, a fűtő és az alkalmazottak igen súlyos sérüléseket szenvedtek. *Sikorszky* fékező életéhez alig van remény. A gőzgép hat teher kocsi is magával rántott, melyek izzé-porrá törtek. Az utasokban kár nem esett, mert az őket vivő kocsi csodálatos véletlenségből a pálya testen megmaradt. A szerencsétlenség elkerülhető lett volna; de a pályáér lelkiismeretes pontossággal nem járt el dolgában. *Zsuróvszky Vilmos* mozdonyvezetőt,

a katasztrófa egyetlen áldozatát, ki özvegyet és árvát hagyott maga után, e hó 22-én temették el *M. Laborczon* nagy részvét mellett.

(Eljegyzés.) *Szentgyörgyi Desső S.-a* Ujhely város mérnöke, f. hó 19-én jegyezte el *Czigler József* pénzügyi biztos kedves, szép leányát — *Arankát*.

(Kinevezések.) A vallás- és közoktatásügyi minster *Felber Domonkos* Zemplénvárm. kir. segéd tanfelügyelőjét *Ungvármegye* kir. tanfelügyelőjévé nevezte ki. Ez előléptetés a jól megérdemelt közszolgálatnak illő jutalma. A távozó kir. tanfelügyelő egyike azoknak a szakférfiaknak, a kiket hivatásos pályájukon nemes ambíció s a kötelesség érzetén felül közhasznu működésében hazafias intenció vezérel. Távozsása a mily érzékeny veszteség a mi elemi népoktatás ügyünkre nézve, olyan határozott nyereség lesz *Ungvármegye* tanügyének felvirágoztatására. A nyereséges ügyhöz mindkét félnek gratulálunk! — Az eperjesi g. k. püspök egyházmegyéje tanfelügyelőjévé, (kinek működési köréhez vármegyénk egy része is tartozik) *Sass Bertalan* kanonokot, segéd tanfelügyelővé pedig *Homa Gyula* tanárt nevezte ki.

(Országos vásár) volt e hó 22-én Ujhelyben. Rég nem emlékszünk, hogy annyi látogatója lett volna a vásártérnek, mint volt mostan. De különösen nagy számmal látogattak el, még a messze tájakról is, a zsebtolvajok, kik közül huszonöt képezte érdekes vásárfiat a szolgabírósgá börtönhelyiségének. Vásár multával az ipszék, régen ismert jó madarak, egytől-egyig elröpítettek születési fészkeikbe.

(Az egyetemi ifjuság) zemplénvármegyei egyesülete a márciusi nagy nap 40 éves jubileumát ez idén fokozott lelkesedéssel ünnepelte meg. A *Drechsler*-féle vendéglő helyisége, hol az ünneplő ifjuság egybegyült, nemzetiszínű lobogókkal volt feldiszitve. Esti 8 órakor a tágas terem már telve volt. Az egyesület tagjain kívül számosan jelentek meg látogatók a testvér-egyesületek, valamint a fővárosban lakó zemplénvármegyebeliek köréből. *Staut József* elnök pontban 8 órakor nyitotta meg az ünnepi est programját, röviden, de szépen körvonalozva az összejövetel célját, azután: 1. *Reichárd Manó* jh. olvasta föl »1848. Március 15.« c. emlékbeszédét, melyet zajos tetszéssel fogadtak. 2. *Friedmann Henrik* oh. »*Bodrogközi néprege*« c. felolvasását élénken megénekeztek. 3. *Staut József* jh. »*A helyzetről*« olvassott föl, mely elmés fordulataival nem egyszer jóízű derültséget keltett. 4. *Guttman János* jh. elszavalt *Fejes Istvánnak* »*Március 15.*« c. költeményét. Költőt és szavaltót többszörös éljenzéssel tüntették ki. Ezzel az ünnep sorrendje befejeztetvén, éjfélig tartó jókedvű lakoma következett. Nem hagyhatom megemlítés nélkül a számos és lelkes pohárköszöntőt. Először is vármegyénk nagy szülöttjét: *Kossuthot* köszöntöttük föl és sürgönyileg is üdvözöltük, azután a megyei intelligenciát éltettük. Megemlékeztünk a vármegyei lelkes honleányairól, a »Zemplén« szerkesztőjéről s jeles munkatársairól is.*) A jelen voltak, hazafias dalok éneklése után, emelkedett hangulatban távoztak.

(Lépen ragadt vándorló madarak.) Bialáról meg *Szepes-Tátraaljáról* két csapat amerikai kivándorlót térítettek vissza a csendörök zemplénvármegyei otthonaikba. A vándor-madarak közül ötven az ujhelyi járás területén fészkelnek.

(*Bubics püspök* a kivándorlás ellen) egyházmegyéje lelkészeihez e napokban főpásztori körlevelet intézett, melyben az Amerikába való kivándorlói ügynek árny és fényoldalait, mint az egyház szolgálja és a hazának hű fia, nagy részletességgel ösmertetvén, a hazafias szellemtől és felebaráti szeretettől áthatott szép levelét következő sorokkal fejezi be: »*Azt mondhatják mindezekre némelyek, hogy hazánk felső vidékéről azért vándorolnak ki oly sokan, mert ott nem tudnak megélni.* Elfogadom ezt az érvet, de azt állítom, hogy van ennek más gyógyító szere is, mint a kivándorlás. Tekintsetek végig a Duna-Tisza közén, a Nagy-Magyar-Alföldön s hazánk egyéb vidékein. Mit látunk ott? Vajmi sok helyen parlagon hever a föld, mert nincs munkászék, mely megművelje. *Oda vándoroljanak ki felvidéki polgártársaink, ott megélhetnek, tisztességes munkával megszerezhetik kényerüket, s nem vesznek el családjukra, a hazára és az egyházra nézve. Akik Amerikában boldogulnak a kivándorlók közül, ott is csak munkájoknak köszönik boldogulásukat, s ha dolgozni akarnak, boldogulni fognak itthon is.* Végre a tisztelendő Testvérekhez fordulva így szól körlevelében: »*Mindezeket figyelmetekbe ajánlom... használatok föl minden alkalmat anyaszentegyháznak, szent vallásunk, édes hazánk és szeretett népünk érdekében arra, hogy ezt megértessétek a gondjaitokra bizott hivelkel... Mondjátok meg hivelkelnek, hogy Magyarország lakói közül csak az hagyhatja el hazája földjét, ki semmihe sem vesz hazája tisztességét.*«

(Ujhelyi rövid hírek) *Misley József*, lakatos legény a M. É. K. V. gyártelepén saját vigyá-

*) Kiténtető figyelmükért hálás köszönet! Szerk.

Különlélek.

Mai számunk ez évnegyedben az utolsó szám lévén, fölkérjük t. olvasóinkat előfizetésük megújítására.

A „Zemplén“ kiadóhivatala.

Mai számunk formai berendezése némi változás alá esett. Amennyiben a »hivatalos rész« a nem hivatalos közleményeknek engedte át az elsőbbséget.

(A 212-ik évforduló.) *II. Rákóczi Ferenc* a magyar történelemnek egyik legdicsebb és legnépszerűbb alakja; mert az a kor, a melyben élt, az az évtized, mely a múlt század elején az Ő véres dicsőségével zajlott le, még ma is élénk s hű emlékezetében van a magyar népek. És a jó, és a hű magyar népek alig van bálványozottabb hőse, mint *II. Rákóczi Ferenc*. A beregi m.-oroszlán máig sem hiszi az Ő halálát s várja az Ő dicsőséges eljövételét. Annyi néprege fűződik az Ő nagy nevéhez, mint talán egy magyar vezéréhez sem. A kurucvilág híre még ma is a nép száján forog, sokat beszél Rákóczi véres harcáról, de különösen a szerencsétlen véget ért *zsibói* csatáról, melyben lehanyatlott a kuruchadak szerencse csillaga. *Zsibó* városka Szilágy vármegyének keletiszlén fekszik. Itt állott Rákóczi 22,000 főnyi hadával. *I. József* császár Herbevillet küldte ki ellene. A római oláh-pap által kalauzolva 1705. évi november hó 10 én már *Zsibó* alatt volt. Rákóczi bizott a győzelemben, mert másnapra várta Károlyi seregeit, kinek hátban kellett volna megtámadni Herbevillet. Károlyi Sándor azonban késett. Herbeville meglepte a kurucokat s széjjel szórta. Rákóczi Szurdokra vonult vissza s innen serege maradványával Szamos-Ujvárra ment. Utközben találkozott a Károlyi által küldött Sennyey-dandárral. Ha csak pár órával érkezék hamarabb Sennyey, *Zsibó* egy nagyszerű győzelemnek lehetett volna örök emlékeztető helye. A szerencsétlenül végződött *zsibói* ütközetről is sokat regél a néphagyomány. A többek között azt mondja, hogy Rákóczi egy három lábú arany-széken ült, mikor csapatait vezényelte. Midőn látta, hogy az ütközetet elvesztette, egy bicogó csolnakon kelt át a Szamoson. A csónak félfordult s az arany-szék a Szamosba esett. A széket nem lehetett többé kivenni onnan s azon a helyen ma is örvényzik a Szamos. Boér Miklós előadása szerint *Zsibó*n még ma is mutogatják azt a tölglyfát, mely alatt Rákóczi helyfoglalva osztogatta parancsolatait. Szurdokon pedig, mutogatják a kőasztalt, a melynél Rákóczi ebédel. Az odaváló népek van egy dala, mely azt mondja, hogy Rákóczi minden évben, szent Márton éjszakáján, vagyis azon a napon, amikor a szerencsétlen végű *zsibói* csatát vívták, megjelen a Rákóczi-dombon, bejárja a Szamos völgyét, megmossa magát a folyó szöke vizében s azután megint visszater a dombtetőre. A többi hősök is mind felkelnek a sirból, harci sorba állanak. Ujra kezdődik a harc kurucok és labancok között s a kurucok győznek. E néphitnek igazat adott a történelem; mert a költő szerint: »... *A kuruc, mint honvéd támadt föl s megvalósítá* (a halhatatlan hős) *álmai felét.*» Születésének e hó 27-én bekövetkező *kétszázötvenkettedik* évfordulóján emlékezzék meg *II. Rákóczi Ferenc*ről, szülőföldének, Zemplénvármegyének, minden hű fia. Keresse föl lelkének szárnyain a hellesponti sirt, hol a tiprott szabadság drága gyöngyei: Rákóczi hamvai pihennek. A jeles eljár hósei sirlakához s régi fény-nél gyűjt uj szöveteket!

(A szabadság napja), márc. 15-ének megünnepléséről a következő jelentéseket nyertük: *Tokaj* lelkes polgársága, mint azt már néhány év óta teszi, az idén is megünnepelte a márciusi nagy napot. Este százakra menő nép járta be, fáklyákkal, zeneszó mellett a szépen kivilágított várost, éltette Kossuth-ot és a függetlenséget. Mikor a főtérre érkezett a »*Szombat*« élénkelése után *Honéty* ev. ref. lelkész tartott emelkedett szellemű alkalmi beszédet, *Perchy* és *Csörghe* hazafias költeményeket szavaltak, közbe-közbe a dalkör énekelt. Azután társas vacsora következett a városi vendéglőben, hol a 48-iki nagy vívmányokért számos pohárköszöntőt mondtak. — *Erdő-Bényérből* írják: Hazaszeretetének ritka tanujelét adta f. hó 15-én, mint a magyar szabadságharc kezdetének 40-ik évfordulóján, városunk közönsége. Reggeli 8^{1/2} órakor *Szekeles János* r. kath. lelkész hálaadó isteni tiszteletet tartott nagy számú közönség jelenlétében, a honnan testületileg, az iskolás gyermekek páros sorban, vonultak a református templomba, hol is *Csinke István* ref. lelkész mondott megható imát, kérvén a magyarok hatalmas Istenét, hogy örökre tartsa meg a magyar hazát s abban a független szabad magyar nemzetet. Az ünneplés folytatása délután a városbáza nagytermében volt, hol nagy számú közönség jelenlétében, miután a dalegyesület élénkelte a nemzeti himnuszot, megint *Csinke István* szólott a néphez, rövid vázlatban előadván a magyar nemzet álláspontját 1848-ban, utána *Lux Győző* tanító nagy hatással szavalt *Petőfi* »nem-

zeti dal«-át. A dalosok énekei után közönségünk a fellobogózt város utcáin éltette a hazát és Kossuth Lajost, ünnepies hangulatban oszlott szét. Az intelligencia együtt töltötte az estét is s a dikció-bírságokból 14 főt gyűjtött össze és küldte a fővárosban emelendő szabadság szoborra. — Márciusi idusát tudtukkal megünnepelezték még: Homonnán, a kaszinó-egyesület; S-Patakon pedig a ref. foiskola ifjusága. Az alkalmi beszédet *Kun Pál* mondotta, este társas vacsora, azután táncmulatság volt. — Március 15-ikét *Király-Helmecen* is megünnepelezték. Ez a kegyeletes szokás a »*Bodrogköz*« jelentéktelen »fővárosában« három-négy év óta divatozik. Az általánosan ismert, még midig élénk temperamentumu »*öreg Józsi bácsi*« (*Balázsházy József*) pendítette meg annak idején az eszmét és azóta a jó király-helmeczi minden évben adóznak a történelem műzsájának. Az idén is, mint más években, délelőtt és délután tarack-lővések hirdették a szabadság napjának nagy évfordulóját. Estefelől a polgárság inopozáns trikolór alatt, zeneszó mellett járta be a várost. A gyülekezés ezután a városházánál volt, hol a kalvinista kántus hazafias dalokat énekelt, erre társas-est következett, melyen hatvan-hetven egyén vett részt. Ott voltak a járásbírósi, adóhivatali tisztviselők, a városi előjáróság, a város lelkiatyái, az értelmiség nagyrésze, a polgárság tekintélyes számmal; távolléttükkel csakis a közigazgatásiak tündököltek. A nagy nap estéjén volt alkalmi beszéd is, mire a tőzstoknak valóságos árja következett. A muzikaszó s a kir.-helmeczi karakterisztikus cánkó kellemes hatása mellett a kedélyesen mulató társaság ünnepi lakomája mélyen benyult az öreg éjszakába.

(Lapunk f. szerkesztője), mint alispáni helyettes, az árvíz által fenyegetett *Bodrogköz* védelmének támogatása végett a *bodrogközi* járásba küldetett. A helyben állomásozó uhlános lovasságból ötven ember szintén a vész színhelyére vezényeltetett.

(A tavasz első fecskéi) Az erdei szalonkák megérkeztek. Mint a múlt évben, most is *Horváth József* t. barátunknak szánta Szt. Hubert az első szalonka-pecsenyét. A kiváló Nimród rögtön át szerkesztette az isteni ajándékot emberi ajándékká.

(Mai tárcánkhoz.) Kiváló örömeinkre szolgál, hogy a »*Rákóczi emlékeztető*« című bölcselmi ódának szép lelkű költőjét, *Szabó Sándor* tisztelt barátunkat (akinek nevével a »Zemplén« ez évi nap-tárában megjelent »*Kádár Erzsé*« c. népballada alatt találkoztak először olvasóink) úgy is, mint a *Petőfi*-társaságnak egyik érdemes tagját, úgyis, mint *Máramaros* vármegyének aranytollu főgyűzőjét bemutatathatjuk a »Zemplén« t. olvasó közönsége előtt. *Szabó Sándor*, akit főmunkatársunkhoz régi barátság köteleke fűz, szerkesztőségünkhez intézett levelében szíves volt kifejezést adni ama készségének, hogy a »Zemplén« dolgozóitársainak díszes sorába lép, amiért is őt ezennel a legőszintebb rokonszenvvel üdvözöljük!

(Társas est.) A zemplénvármegyei kaszinó-egyesület f. évi ápril hó 3 án esti 8 órakor saját helyiségében táncal egybekötött társas estét rendez, melyre az egyesület tagjait családjaikkal s vendégeikkel együtt meghívja: a választmány. (A zene és világi költségekre egyes személy 1 ft, minden család 2 ft bemeneti díjat fizet.)

(A tavasz) a szép és kedves tavasz, melyet illatos szerelmi nyilatkozataért, zefíres csókjaért, szűzes virág-pompájáért a vén természet szerelmeskedő korszakának neveznek a poéták nem csak a kalendáriom szerint, hanem valósággal is beköszöntött. Verőfényes napjaink jártak; a fagyos, ködös, nehéz lélekzetű időjárás mintegy vározs-ütésre megszűnt. Hegyek völgyek emberek levetették téli ruhájukat. De fájdalom, az öröm poharába üröm is vegyült. A rohamos hóolvadás szomorúsággal bucsuztat el bennünket unott vendégünkötől, a rendkívül zordon téltől s aggodalommal készlet tekinteni a jövő felé. Adja isten, hogy e szép kikelet valósággá érlelje a dobogó kebellet várt jobb és szebb jövőhöz fűződő reménységünket!

(Vasuti szerencsétlenség.) F. hó 19-én az a rémséges hír érkezett Ujhelybe, hogy a gácsröszági vasut vonalán lévő krasznibródi vashid a gyors vonat alatt leszakadt, a vonat pedig a Laborcz vízébe zuhant. Fájdalom e hajmeresztő hír egész borzalmaságában igaznak bizonyít, csak a katasztrófa színhelyét s eredetét módosították a hivatalos jelentések. Az Ujhelyből d. u. indult vegyesvonat Radvány s M. Laborcz között esteli 10 óra tájban kisiklott az aláázott vágányról. A mozdony lezuhant s maga alá temette a gépészt, a fűtő és az alkalmazottak igen súlyos sérüléseket szenvedtek. Sikorszky fékező életéhez alig van remény. A gőzgép hat teher kocsi is magával rántott, melyek izze-porrá törtek. Az utasokban kár nem esett, mert az őket vivő kocsi csodálatos véletlenségből a pálya testen megmaradt. A szerencsétlenség elkerülhető lett volna; de a pályáor lelkiismeretes pontossággal nem járt el dolgában. *Zsuróvszky Vilmos* mozdonyvezetőt,

a katasztrófa egyetlen áldozatát, ki özvegyet és árvát hagyott maga után, e hó 22-én temették el M. Laborczon nagy részvét mellett.

(Eljegyzés.) *Szentgyörgyi Desső S.-a*. Ujhely város mérnöke, f. hó 19-én jegyezte el *Czigler József* pénzügyi biztos kedves, szép leányát — *Arankát*.

(Kinevezések.) A vallás- és közoktatásügyi minster *Felber Domonkos* Zemplénvárm. kir. segéd tanfelügyelőjét Ungvármegye kir. tanfelügyelőjévé nevezte ki. Ez előléptetés a jól megérdemelt közszolgálatnak illő jutalma. A távozó kir. tanfelügyelő egyike azoknak a szakférfiaknak, a kiket hivatásos pályájukon nemes ambíció s a kötelesség érzetén felül közhasznu működésében hazafias intenció vezérel. Távozása a mily érzékeny veszteség a mi elemi népoktatás ügyünkre nézve, olyan határozott nyereség lesz Ungvármegye tanügyének felvirágoztatására. A nyereséges ügyhöz mindkét félnek gratulálunk! — Az eperjesi g. k. püspök egyházmegyéje tanfelügyelőjévé, (kinek működési köréhez vármegyénk egy része is tartozik) *Sass Bertalan* kanonokot, segéd tanfelügyelővé pedig *Homa Gyula* tanárt nevezte ki.

(Országos vásár) volt e hó 22-én Ujhelyben. Rég nem emlékszünk, hogy annyi látogatója lett volna a vásártérnek, mint volt mostan. De különösen nagy számmal látogattak el, még a messze tájakról is, a zsebtolvajok, kik közül *huszonöt* képezte érdekes vásárfiát a szolgabíróság börtönhelyiségének. Vásár multával az ipszék, régen ismert jó madarak, egytől-egyik elröpítettek születési fészkeikbe.

(Az egyetemi ifjuság) zemplénvármegyei egyesülete a márciusi nagy nap 40 éves jubileumát ez idén fokozott lelkesedéssel ünnepelte meg. A Drechsler-féle vendéglő helyisége, hol az ünneplő ifjuság egybegyűlt, nemzetiszínű lobogókkal volt feldíszítve. Esti 8 órakor a tágas terem már telve volt. Az egyesület tagjain kívül számosan jelentek meg látogatók a testvér-egyesületek, valamint a fővárosban lakó zemplénvármegyebeliek köréből. *Staut József* elnök pontban 8 órakor nyitotta meg az ünnepi est programját, röviden, de szépen körvonaloza az összejövetel célját, azután: 1. *Reichárd Manó* jh. olvasta föl »1848. Március 15.« c. emlékbeszédét, melyet zajos tetszéssel fogadtak. 2. *Friedmann Henrik* oh. »*Bodrogközi néprege*« c. felolvasását élénken megélték. 3. *Staut József* jh. »*A helyszétről*« olvasott föl, mely elmés fordulataival nem egyszer jóízű derültséget keltett. 4. *Guttman Jenő* jh. elszavalt *Fejes István*nak »*Március 15.*« c. költeményét. Költőt és szavaltót többszörös eljenzéssel tüntették ki. Ezzel az ünnep sorrendje befejeztetvén, éjfélig tartó jókedvű lakoma következett. Nem hagyhatom megemlíteni nélkül a számos és lelkes pohárköszöntőt. Először is vármegyénk nagy szülőjét: Kossuthot köszöntöttük föl és sürgönyileg is üdvözlöttük, azután a megyei intelligenciát éltettük. Megemlékeztünk a vármegyei lelkes honleányairól, a »Zemplén« szerkesztőjéről s jeles munkatársairól is.*) A jelen voltak, hazafias dalok éneklése után, emelkedett hangulatban távoztak.

(Lépen ragadt vándorló madarak.) Bialáról meg Szepes-Tátraaljáról két csapat amerikai kivándorlót térítettek vissza a csendőrök zemplénvármegyei otthonaikba. A vándor-madarak közül ötven az ujhelyi járás területén fészkelnek.

(Bubics püspök a kivándorlás ellen) egyházmegyéje lelkészeihez e napokban főpásztori körlevelet intézett, melyben az Amerikába való kivándorlási ügynek árny és fényoldalait, mint az egyház szolgálja és a hazának hű fia, nagy részletességgel ösmertetvén, a hazafias szellemtől és felebaráti szeretettől áthatott szép levelét következő sorokkal fejezi be: »*Azt mondhatják mindezekre némelyek, hogy hazánk felső vidékeiről azért vándorolnak ki oly sokan, mert ott nem tudnak megélni. Elfogadom ezt az érvet, de azt állítom, hogy van ennek más gyógyító szere is, mint a kivándorlás. Tekintsetek végig a Duna-Tisza közén, a Nagy-Magyar-Alföldön s hazánk egyéb vidékein. Mit látunk ott? Vajmi sok helyen parlagon hever a föld, mert nincs munkakéz, mely megművelje. Oda vándoroljanak ki felvidéki polgártársaink, ott megélhetnek, tisztességes munkával megszerezhetik kényerüket, s nem vesznek el családjukra, a hazára és az egyházra nézve. Akik Amerikában boldogulnak a kivándorlók közül, ott is csak munkájuknak köszönik boldogulásukat, s ha dolgozni akarnak, boldogulni fognak itthon is.*« Végre a tisztelendő Testvérekhez fordulva így szól körlevelében: »Mindezeket figyelmetekbe ajánlom... használatok föl minden alkalmat anyaszentegyházunk, szent vallásunk, édes hazánk és szeretett népünk érdekében arra, hogy ezt megértessétek a gondjaitokra bizott hivekkel... Mondjátok meg hivelteknek, hogy Magyarország lakói közül csak az hagyhatja el hazáját földjét, ki semmibe sem veszli hazája tisztességét.«

(Ujhelyi rövid hírek) *Misley József*, lakatos legény a M. E. K. V. gyártelepén saját vigyá-

* Kitüntetés figyelmükért hálás köszönet! Szerk.

PÓTLÁS

119

Boh

KÖZZÉTÉTEL

Egyes évre 4 ft.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 ft 60 kr

Bérmontelen levelek
csak ismert kesektől fo-
gadtatnak el.

Értesítés nem adtatnak
vissza.

Egyes szám ára 30 kr.

A melléklet minden gar-
bónak díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRLETÉSI DÍJ:

Hivatalos hírdőkezdés:
Minden egyes sor után
1 kr.

Aranyfűl bélyeg 50 kr.

Kiemelt díjazású s kü-
szettel ellátott hírdőke-
zdésért természetesen az
minden centiméter
után 3 kr számítanak.

Állandó hírdőkezdés
kedvezmény nyújtatik.

Hírdőket a „Zemplén”
nyomdába küldendők.

1676. március 27.

Szabade nem emlékeznünk e nagy napra?

Szabade elfelednünk II. Rákóczi Ferencet?

Azt a nagy fejedelmet, aki többre becsülte a függetlenség köszikláját a függes bársonypamlagánál; a ki társaival együtt kibujdosott a hazából, abból a hazából, melyben nem volt többé mit keresnie, ha meg nem akarta tagadni azon eszmét, melyért küzdött, melyért mindenét föláldozta: a magyar nemzet, a magyar haza függetlenségének eszméjét.

Voltak, a kik ezt megtudták tagadni, a kik letudtak arról mondani, a kik a hatalommal megtudtak alkudni: ezek itt maradtak a hazában, hogy éljenek úgy, a mint viszonyaik engedik; de a nagy fejedelem kibujdosott, s ott élt Rodostón, mint egy nagy, egy élő tiltakozás a nemzet jogának elkobzása ellen.

De hát tehetett-e másként? Ezt a kérdést számtalanszor felvetették, hánytorgatták már, a nélkül azonban, hogy arra kielégítő feleletet tudtak volna adni.

Miért nem mondhatott le Rákóczi a nemzet függetlenségének eszméjéről, miért nem alkudhatott meg a hatalommal?

Mert ő benne, az ő személyében öszpontosult a magyar haza, a nemzet összes reménye. A Rákóczi kurucok „pro libertate” küzdöttek s ez egyértelmű a haza függetlenségével, s a függetlenségi eszme az, melybe ragaszkodva, élhet a nemzet e hazában, még a legzordabb vészek és viharok között is.

Am eljött a megalkuvás korszaka is. A szatmári kompozíció létrejött. Ha hig-

gadtan vizsgáljuk ennek pontozatait, egyáltalában nem mondhatjuk azt, hogy tartalma elfogadhatatlan s az ország meggyalázása volna. Ez egy oly politikai tranzakció, melyet a fennálló hatalom ajánl fel azon szövetkezeteknek, a kik még mindig tekintélyes haderővel rendelkeznek, ha folytatni akarják a küzdelmet.

Rákóczi a küzdelmet folytatni akarta, s ha folytatni nem lehetne tiltakozni akart, hogy ébren tartsa a nemzetben azon hitet, hogy győzhetetlen, a mely hit míg él a hazafiak tudatában, megtörni az ország erejét nem engedi.

S a kibujdosott fejedelem felől legendák kezdtek terjedni a nép közt. Sokáig azt hitte a hozzá ragaszkodó nép, hogy visszajön, ismét hadainak élére áll s a kuruc világ újra beköszön.

Ez egy nagy csalódás maradt.

Rákóczi és hű társai idegen földön haltak el, s a nemzet csak emlékezett már nagy fiára, szívébe zárta képét, de vissza őt nem várta többé.

Szörnyű korszaka az a tespedésnek a mi 1711-től fogva 1790/1-ig a nemzetet elszibbasztotta. Lassankint kihaltak a kurucvilág élő tanúi, s nem maradt egyéb semmi a mihez még ragaszkodni lehetne, csak egy név.

Rákóczi neve.

Ehhez ragaszkodott tisztelettel, szeretettel a magyar ember, az ő nótáján lelkesült a csüggedés korában, s a kurucvilág emlékezete volt előtte azon ideál, mely többé el nem érhető ugyan, de mely felé örökkön örökké törekedni kell.

Álom volt, éimult. Magyar lobogó, magyar hadsereg, magyar vezényszó, magyar hadverők, a Rákóczi tábora ez! Lehet? Igen volt, de már nincs soha többé.

Pedig ez az álom, ez a tündéralom ismétlődött újra. Ujra magyar hadak támadtak a porból, annak szavára, ki a magyar ember érzelmein bűvös erővel uralkodott. Magyar zászlók lengettek ismét s a

„névtelen félistenek” titáni erővel küzdöttek a haza alkotmányos szabadságáért. Az 1848—49-iki honvédek azon kurucok késő unokái, a kik pro libertate ontották véreket másfél századdal azelőtt, s a késő unokák méltók valának dicső elődeikhez. Ime ismét megvalósult Rákóczi kora. Mintha visszatért volna sirjából, melyben oly sok ideig pihent s teljes fegyverdiszben odaállt volna hadainak élére s mintha azt kiáltotta volna: „ne bánts a magyart!”

S ismét elmúlt az álom és sötétebb korszak következett a nemzetre, mint a szatmári kompozíció után.

És ebben a sötét, vigasztalan korszakban gyakran visszaemlékezett a nemzet Rodostóban nyugvó hű fiára, a ki azért bujdosott ki egykor, hogy megmentse hazáját külső hatalmak segélyével ha lehet politikailag, ha nem tiltakozásával erkölcsileg.

Szeretik sokan a 48—49-iki eseményeket a kurucvilág dolgaival összemérni. Van is sok rokon vonás bennök. A kurucok és a honvédek dicső csatái. Rákóczi Ferenc és Kossuth Lajos magasztos alakja, az alkotmányos szabadságért való küzdelem, a tragikus bonyodalom, Rákóczi és Kossuth bujdosása, a magyar ember reménykedése, hogy majd visszajön, majd visszajön.

És nem jött vissza soha többé.

Rákóczi sem jött vissza soha. Élő tiltakozás maradt: de emlékezete, az ő lelkesítő, dicső küzdelmeinek emléke minden magyar szívébe be van vésve mindörökké.

Ne legyünk hálátlanok Rákóczi emléke iránt.

Zemplén vármegye gyűlése indítványozta egykor, hogy hozzuk haza szent hamvait.

Én csak azt mondom: emlékezzetek tisztelettel Rákóczi, s zárjátok szívetekbe a nagy fejedelem dicső képét, a politikai jellem-nagyság, a rendithetetlen hazafiság örök képviselőjét.

Kun Pál.

TÁRCA.

— A Zemplén eredeti tárcája. —

Rákóczi emlékezete.

IKOR az áldott, gazdag róna tájon
Daloló vig nép dús kalászt arat,
És hogy az áldás jobban szerte szálljon
Buja fű reng a komor szirt alatt;
Bányák mélyében újabb kincsre lelnek,
Vigan szállnak telt tutajok, hajók;
A régi hősök új életre kelnek,
S édes örömtől arcuk fölragyog.

A Kárpátoktól messze Adriáig
Vonul a légben e fényes csapat,
A nap lovuk arany sörényén átszik
Nyomukban áldás, mesés fény marad.
Majd még tovább, — távol keletre szállnak,
Szavuk utat tör egy bús siron át

Elmondják, hogy szabad hazában jártak,
S keltik a hőst, ne álmodják tovább.

S a hős velük jön. Hazánk szép vidéke
Egy-egy emlékekkel édesen maraszt,
Délceg kuruc had e nyomon kísérte,
Itten reméltek szép, boldog tavaszt.
Szól a harang. Oly ismerős, az uton
Fiúcska kérdi a nagy hős nyomát.
Apja regél, hogy lelkesülni tudjon.
Emléke fénynyel tör a multon át.

S lát örömet a széles, nagy hazában;
Győzött az eszme; elme, szív hevül
A régi dal zeng. Abban sok varázs van,
Hiven őrizzük szent emlékeül.
Már nyughatik. Oh, boldog az, kit mások
Nehéz vádjá a sirban nem zavar.
A miért küzdött, törve már az átok,
Szabad hazában él már a magyar.

Nyugszik, — de újra megsebezve, sirva
Repült honából a kicsiny madár...
És nagy panasz tört át a néma sirba:
Hazánk szent földje égő lángban áll.

Az árny kikelt és hosszú éjszakákon
Tárogató szólt völgyön és hegyen
De nem pirult a késő unokákon
Láthatta azt, hogy küzdeni mind megyen.

Bár meghalt régen, mesés, szép alakja
Ott volt a légben, hallották szavát,
A zászlót újból magához ragadta
Akár hová ment: követőt talált.
Hős lett a gyermek, véres harcmezőkön
Ezernyi hős nyert örökzöld babért,
S midőn szabadság még sem nőtt e földön
Tovább álmodni búsán visszatért.

Álmodott hosszan míg a szent szabadság
Ragyogó napja ránk is nem derült,
Tárogatóját akkor újra hallánk
És együtt vigadt, örvendett velünk.
Sirjába tért, de áldott, drága árnya
Kedves honába folyvást vissza száll
Hogy egykor talán lágy ölébe zárja...
S akkor örökre nyugalmat talál.

SZABÓ SÁNDOR.

Emlékezzünk régiokról!

II. Rákóczi Ferenc, a lelkes szabadsághős drága hamvai távol anyaföldjéről, idegen földben pihennek. Mintha hallanánk az elszárgult poratomoknak gyöngye fuvalom köreiben Rodostó habverte partiról, hozzánk szálló lajdamas nyögéseit, hirül hozván a hon lakóinak, hogy a nagy férfi földi maradványai nem jól érzik magukat az idegen hant alatt; visszakiárukoznak anyjuk keblére, a hol éltek és a honnan táplálkoztak; sajognak azért a térért, melyet a halhatatlan hős vére tett szentté minden igaz hazafi előtt.

Több, mint másfélszázadja nyomja a magyar szabadságharc és főnkelt bajnokának csontjait a hontalanság borzasztó átka. Porának minden molekulája egy-egy iszonyú vád a nemzet ellen, mely nem tudva lelkesülni a herósi időkön, kicsiségében rideg prózaissággal türi, hogy történetének egyik kimagaslóbb alakja ily kegyeletlenül van a haza kebeléből számkivetve, s nem hozza vissza azokhoz, a kiket életénél jobban szeretett, a kikhez a csábítás közepette is mindvégig hű maradt és a kikért ráadta magát, hogy a hontalanság keserű kenyerét egye, s hogy ajkán az imádott haza szent nevével, a reménytelenség kinzó bánatával szívében, bolyongjon idegen emberek közt, idegen téreken. Neki volt lángoló honszerelme ahoz, hogy birtokainak és életének kockázatásával kitűzze a megsértett nemzeti jogokat védelmére a szabadság zászlóját, mi pedig, kik örökébe léptünk — szegény, gyalázat — kufárok módjára drágának tartjuk filléreinket arra, hogy a nagy hős földi maradványa a nemzet e büszkesége — ne vegyüljenek továbbra is idegen ország poraival.

De én nem, nem és százor nem hiszem, hogy a jelenkor mégis annyira fásult és a história iránt oly érzéketlen volna. Csak szólni kell hozzá s rögtön tette képes. Van is reményem, hogy különösen Zemplén vármegyében, hol a szabadság e mithoszi alakjának bölcsője ringott a mai epohális nap alkalmából megteszi az iniciatívát*) ama magasztos és kegyeletes cél felé, hogy a dicsőült fejedelem porai hazai földben pihenjenek; a zivataros század ez égő lángoszlopának emléke iránt lesz annyi tisztelettel, hogy hamvai hazaszállítása ügyében meg fogja tenni a szükséges lépéseket. Ezzel azonkívül, hogy maga-magát tiszteli meg, még egy régi nemzeti adósságot is ró le és tétével kipróbált régi jó hírnevéhez újabb koszorút tűz.

Legyen ez a legújabb, biztos valószínűsnek örvendő hír a vármegyéből!

Szabó Kálmán.

Vésznapok.

Szegény hazám! Mikor elége meg már a sors szenvedéseidet... Bekövetkezik-e valaha a a nemzet költője által oly édesen, imaszerűleg kért »vig esztendő« néped életében? Megvalósul-e a remény, mely szívünket boldog jövővel kecsegteti? Vagy talán mindez csak álom, melyet a rideg való gunykacaj közt tipor össze lábaival!!

A szorongó hazafiai kebel ily gondolatokkal tépelődik e napokban, midőn vész és romlás hire száll mindenfelől, a haza, egyik határatól a másikig!...

A vizek fékvesztett ereje mintegy végzet-szerűleg ádáz hatalommal támad ellenünk s dul mindenfelé hazánk határain, nem kimélve az arany kalászkokkal kecsegtető mezőket, nem a gazdag legelőül ígérkező rónákat, sőt még a városok és falvak utcáira, házaiba is betolakodik, utat keresve ajtókon, ablakokon, s áttörve az épületek falain is, hogy minél többet rabolhasson.

Valóban e napok szomorú napjai: vésznapjai hazánknak!...

És fájdalom eme vésznapokból szegény vármegyénknek is bőven kijutott.

Ma, március 22-én d. e., midőn e sorokat írom, Málcza község lakosainak egyharmada izgalmas sietséggel törekszik lakóházából kihurcolkodni, élelmi szereit, barmait, takarmányát emelkedettebb helyre szállítani, mert a Felső-Bodrog, mely márc. 19. és 20-ik közötti éjjelen kiemelkedett medréből, s átszakgatva a védőtöltéseket elborította réteink és legelőinket, ma már az Abara felé vezető utvonalon áttörve, megtámadta a falu alsó részét és szép reményekkel kecsegtető őszi vetéseinknek egy részét is rohamosan borítja el.

Most egy felsziget Málcza községe. Kime-netel csupán Kácsánd felé van. De az áradat oly rohamos emelkedése mellett, néhány óra múlva a kácsándi utvonalon is zsilippé változik, s holnap el leszünk szigetelve a világtól!...

De nem kevésbé aggasztó a szomszéd községek helyzete is: Petrik, Abara, N.-Ráska, K.-Ráska, s azok határai részben szintén mind usznak. Petriken, Abarán a múlt éjjel házak dőltek össze. Kis-Ráskán már a lelkészlakot is elfogalta a víz.

*) Azaz hogy folytatta az 1873. évi március hó 4-iki közgyűlésben megkezdett s a szomszéd törvényhatóságok által is lelkesen támogatott hazafias munkát! Szerk.

Vészes napok! Szomorú napok ezek!...

Ezen községek történetében az 1858-ik év is gyászbetűkkel van fejezve, de ma már mostanig is nagyobb veszteségnek nézünk elébe, holott a vizek rohama most a legerősebb!

Tehát hasztalan volt a község lakosainak a töltések védelménél tanusított önfeláldozó törekvése!... Éjjelen s napokon át ott őrködött a lakosság apraja s nagyja, küzdve az elemekkel egész az odaadásig! Odaadásig mondom! amennyiben a helyzet életkockázattal is járt. Négy egyént oda rekesztettek a kitörő hullámok a védőtöltés egy szigetére, s miután a társulat mentő-csónakkal nem rendelkezik, uszó lovakon törtek hozzájuk s úgy mentették meg őket a biztos haláltól. Isten! deríts e hazára vig esztendőt!

Megbűnhötte már e nép

A multat s jövőjét!...

Málczai.

Árviz a vármegyében.

Az árviz veszedelme vármegyénket is sulyosan meglátogatta. Majdnem mindenik járásból érkeztek az elmúlt hét folyamán jelentések kisebb-nagyobb mérvű áradásokról s az ezáltal okozott tetemes károkról. A vízáradás felső járásainkban az utvonalonok sok hidat s átereszt megrongált.

Mező-Laborcz és Radvány között vasuti szerencsétlenséget okozott. (Erről részletesebben szól különféleképpen c. rovatunk Szerk.)

Nagymihály vidékén a Laborcz és Felső-Bodrog kiöntése okoz nyugtalanságot.

A varannai járásban kiáradt a Tapoly folyó s Komorócz és Krucsó határait elöntve, V.-Csemerényét veszélyezteti az ár.

Az a.-hrabóczi Ondova vámos-hidat aligha el nem söpri az áradat, bár megmentésére minden lehetőséget megtesznek.

A gálszécsi járásban a Tapoly-Ondova gát-szakadása és a Ternava árja különösen Hardicsa, Terebes, Miglész és Vécse határait öntötte el.

A hoóri állami hid jégtörőit szintén elsodorta az áradat.

Az ujhelyi járásban ugyancsak az Ondova-Tapoly árja 16 helyen törte át a földgátakat s Garany, Szürnyeg és Inreg községeket veszélyezteti, a hol sok helyen a víz már a házakba behatolt. Urbán t. főszolgabíró és Dóbiás kir. mérnök a helyszínén vannak.

Zemplén, Szőlőske, Borsi szintén sokat szenvednek az árviz miatt, különösből pedig Borsi község, mely tegnapra virradólag egészen víz alá került.

Az ujhelyi határban a Rongyva áradása elsodorta a város által mintegy 6000 ft költséggel felépített u. n. Bukógátat; Ujhely város fölött a veszedelem immár nagyobb kártétel nélkül elvonult, a déli határ azonban majdnem a vasuti állomásig vízzel van borítva.

Legnagyobb a veszedelem a Bodrogköson, a hol a Ticsa áradása elöntötte Radot elanynyira, hogy a megrémült lakosság házaiból menekülni volt kénytelen. A paraszt lakóházak egymásután rognak össze és máris sok család hajléktalanná vált. Majd egyesült a Ticsa a Latorcsa árjával s Zétény, Véke határait elöntve, Bolyt körülzárva, Szentes, Kis-Géres és Szinyér felé fut. Meczner, Nádory kir. mérnök, Bencsik fszb. a vész helyén vannak; a lakosság támogatva a kirendelt K.-Helmeicz- és Szentesbeliek által gátakat épít, az emberfeletti munka dacára azonban a rohamosan dagadó áradatot lokalizálni (péntek estig) nem bírták.

Tokajban is nagy a veszedelem. A telek-könyvi hivatal már emelkedettebb helyre kellett átköltöztetni. Pénteken Miskolcra 50 utász katoná vezényeltetett oda a töltések védelmére.

Liszkai levelesünk írja: A Bodrog árja egyre nő, s a folyam partján épült házakból már kiűzte a lakosságot. Napok óta egyebet nem látni, mint a kétségbeesett hurcolóskodást. Több ház már romokban hever. F. hó 23-án az áradat felhágott a főtúrára is. A víz itten térdig érő. Az állami uton a közlekedést be kellett szüntetni az árviz miatt. Közlekedni a 49—51 klmterek között könnyű teherrel csak mellékúton lehet. Bizzunk az Istenben!

Legújabb értesüléseink szerint, kivéven a Latorcsát, az áradás folyton tart.

Hardicsán Debreczeni szolgabíró 35 családot csolnokon mentett meg. Bodrogközre Rad vidékére Bencsik főszolgabíró helyett, ki saját családja s vagyonának mentésével van elfoglalva, a védelem vezetésére pénteken Horváth József tb. főjegyző, lapunk fel. szerkesztője küldetett ki. Ugyane napon este a közérő kirendelése céljából karhatalom gyanánt Ujhelyből 50 ulánus katonát vezényelték Somotorra és Perbenyikre, a hová még a tiszai vonal védelmére ma érkeznek 100 utász. Horváth József tb. főjegyzőnek egy tegnap érkezett távirati jelentése szerint Somotor vidékén nagyobb veszélytől tartani már nem lehet.

Válságos helyzetben van még azonban a Bodrogköz nagy része, mert a folytonos áradás a Bodrog és Tisza védőtöltéseit már-már áthágja.

A törökéri zsilipnél s ezen felül, a zalkodi magaslatoknál az ár szinel a töltéssel s imitt-amott már ki is folyik; az ütött rések, lyukak betömésén fáradszón dolgoznak. Dókus Gyula főszolgabíró van a vészhelyén, hová tegnap 100 utász katoná érkezett.

Kispatakról és Petrahó keleti részéből a lakókat kiszorította a Bodrog áradása, mely a pataki Bodrog hidat is komolyan veszélyezteti.

Ujhely és Spatak között a víz a vasuti töltést támadta meg, úgy hogy sok helyt csak a sin teteje látszik ki s e miatt Péntek este óta a közlekedés e vonalrészen szünetel.

Egymást érik a központra érkező sürgönyök, a jövő-menő futárok s mindannyian a legborzasztóbb ostromállapotról szólnak. A Bodrogköz éjjel-nappal, már napok óta talpon van s élethalál harcot vi a rémséges áradattal. Hanem a tenger munkásainak aránytalan harca ez a bős elemekkel. Az ernyedő embererő viaskodik a percről-percre szilajabb hullámokkal. Ha, mitől Isten óvjon, az ég nem küld segítséget, vármegyénknek eme féltett Kánaánja hullámsírba kerül. Vármegyei kormányunk minden rendelkezésére álló eszközt felhasznál, hogy hősies védelemmel a tragikus helyzet katasztrófáját elháríthassa.

Vármegyei ügyek.

Számvizsgáló kiküldöttek. (VI. közlemény.)

V. A gálszécsi járásban: 1. K. Asar község részére Stépán Pál zebegyei l. 2. N. Asar k. r. Dudinszky Dezső sz.-kereszturi l. 3. Bacskó k. r. Spilenberg József gálszécsi l. 4. Bosnyicza k. r. Palkó György parnai l. 5. Cseley k. r. Isépi Géza izsépi l. 6. Csábóc k. r. Hegedüs Ágoston szacsuri l. 7. Dargó k. r. Ortutay János zebegyei l. 8. Egres k. r. Görgey Pál pelejtei l. 9. Gálszécs k. r. Dienes István k.-azari l. 10. Gerenda k. r. Puhy János vécei l. 11. Hardicsa k. r. Ferber Béla terebesi l. 12. Hoór k. r. Elek Sándor tussai l. 13. Isztáncs k. r. Leszkovics József m.-izsépi l. 14. M.-Iszép k. r. Cseley Lajos cseleji l. 15. Kassu k. r. Püspöki Imre barancsi l. 16. Kelecsény k. r. Beszterczey Ferenc barancsi l. 17. Kereplye k. r. Azary Antal sztankóczi l. 18. Sz.-Keresztur k. r. Bodnár Sándor gálszécsi l. 19. Kohány k. r. Valcso Nándor gálszécsi l. 20. Kosma k. r. br. Vécsy Alajos pusztá-bérczi l. 21. Miglész k. r. Fesztory József-vecsei l. 22. Parnó k. r. Ruzsicska Ferenc szécs-polyánkai l. 23. Peleje k. r. ifj. Nemthy Ödön k.-ruszakai l. 24. Szécs-Polyánka k. r. Rosznáky Ágoston parnai l. 25. K.-Ruscska k. r. Boronkay László pelejtei l. 26. N.-Russka k. r. id. Nemthy Ödön k.-ruszakai l. 27. Sztankóca k. r. Páztélyi Vazul bacskói l. 28. Sz.-Tarnóka k. r. Sárkány Imre gálszécsi l. 29. Techna k. r. Oravecz Sándor kincses-pusztai l. 30. T.-Terebes k. r. Horváth Imre hardicsai l. 31. Tussa k. r. Dudinszky Iván technai l. 33. Sz.-Ujfalú k. r. Szabó Sándor kozmai l. 33. T.-Ujfalú k. r. Dudinszky Iván isztáncsi l. 34. Upor k. r. Fesztory István isztáncsi l. 35. Vécse k. r. Besseney János miglészai l. 36. Visnyó k. r. Oravecz Sándor kincses-pusztai l. 37. Zebegnyő k. r. Ihnatkó Emil gálszécsi l. (Folytatjuk.)

Hírek a nagyvilágból.

Kinában óriási földrengés pusztított. Az emberáldozatok számát négy ezerre teszik.

Krakkóból jelentik, hogy Oroszország mig a porosz határon lévő hadi erejét csökkentti, a galíciai határon elhelyezett seregeket szakadatlanul szervezi. Katonai szállítmányok legújabbán is óriási mennyiségben érkeztek Galícia északkeleti határszélére.

III. Frigyes német császár torokbajának jobbra fordulását remélik orvosai. A tervbe vett újabb operáció szükségessége elmulott s hinni lehet, hogy a császár hangja nem sokára erősebb és tisztább is lesz.

Hírek az országból.

Bylandt-Rheidt Arthur, tábornag, közös hadügyminiszter, egészségi okokból eme tisztjétől felmentvén, Ófelsége a király által személye és hadserege körül szerzett kiváló érdemeinek hálás elismerése jeléül a Szent-István rend nagy keresztjével lett kitüntetve. Bylandt utódjául br. Bauer tábornag, a 2 ik hadtest parancsnoka, lett kinevezve.

Trefort Ágoston közokt. miniszter gyengélkedő állapota már egészen jóra fordult. Ha a szép idő tartós lesz, orvosai engedelmével a szobát is elhagyhatja.

Temesvár lelkes közönsége márc. 15-ike alkalmából rendezett lakomán elhatározta, hogy a vár ostrománál 1849 ben hősi halállal kimult magyarok nyugovó helyét a Vadász-erdőben illő sírrel fogja megjelölni.

A homonnai járás főszolgabírájának jelentése szerint Homonnán, gr. Andrássy Aladár tulajdonát képező felső-nyugati majorban f. évi március 8-án egy 16 éves pej ló takonykórban elhullván, a szükséges óvintézkedések megtétele után az összes igás loállományra 60 napi zárlat rendeltetett el.

S.-a.-Ujhely, 1888. márc. 15.

Alispán helyett: **Viczmány Ödön.**

Zemplén vármegye bizottságának S.-a.-Ujhelyben 1888. évi február 29-én tartott rendes évnegyedes közgyűlése éből.

39/3025. szám.

Olv. a m. kir. földmívelési ministerium rendelete, mely szerint a ragadós tüdővésznek Sáros és Abauj-Torna vármegyéből való behurcolása ellen irányuló intézkedésekre vonatkozó 332/10841. sz. a. kelt rendeletében foglalt indokokból most sem hagyhatja jóvá.

Ezen miniszteri intézkedés alapján utasítottak a főszolgabírák, hogy a Sáros és Abauj-Torna vármegyéből a vásárokról érkező marhákat nézve következő eljárást kövessék:

1-ör. A marha jarlatokat pontosan átvizsgáltatván, a mely marhák tüdővész helyről jönnek, azok a vásárra be nem bocsájtandók, de azonnal visszabocsájtandók.

2-or. A marhákat állatorvosilag feltétlenül vizsgáltsák meg és gyanu esetén a fentebbi eljárás követendő.

3-or. A Sáros és Abauj-Torna vármegyei marhák minden esetre egészen elkülönített helyen állitassanak a vásár térré.

Ezen szabály elmulasztása esetén a főszolgabírák felelősségre fognak vonatni.

Kmfent.

Jegyzette s kiadta:

Viczmány Ödön,
főjegyző.

Szerkesztőségi posta.

A „Zemplén” t. olvasóihoz! Mídon jelen ünnepi számunkat II. Rákóczi Ferenc születésének 212-ik évfordulója alkalmából, szerény hírlapírói munkásságunk némi csekély bizonyítványul t. olvasóinknak átnyújtjuk, eszünkbe jut egy jeles publicistának következő mondanása: *a hírlap óramutató a nemzet életében, hajnal-csillaga a világosság napjának, a jelen izzadó munkása, mely a jövőt előkészíti, élesítő fuvalma a szellemzűrkének, őre a jogszersűségnek, reményhorgonya a szenvedőnek, zászló, mely körül szellemi táború üssenek, kiket egyenlő elvek vezetnek, kiknek szívükben egyenlő érzelmek ég — vajha ez ünnepi szám, melyben a szónok lángbeszéde, a költő éneke száll a perai kriptához, minél többeket ejtene hazafias gondolkodóba e kérdés fölött: *mivel tartozik a nemzet s különösen Zemplén vármegye, Rákóczi Ferenc emlékének, aki mindenét: családját, vagyonát, várát, életét tette kockára és áldozta föl a haza ügyéért?* Egygyel tartozik mindenk előtt: hazafiai szent kegyelettel. Ime! ennek a kegyeletnek kívánt kötelességéhez illő hü tolmácsa lenni a „Zemplén” mai száma — olvassátok s hallgassátok!*

Sz. K. urnak Bpest. A prologót „ad amicissimas aures” intézettek kellett tekintenünk a helyzet és tárgy méltóságánál fogva. Cikkei pontosan beérkeztek s annak rendje és módja szerint mihamarabb nyilvánosságra jutnak. Fogadják rokonkeblű üdvözlésünket!

V. D. urnak Sztróphón. Rövid gondolkodási határidőt kérünk.

K. S. urnak Helyben. Látni való, hogy a mai számból miért kellett elmaradnia.

Felelős szerkesztő:

HORVÁTH JÓZSEF.

Főmunkatárs: **DONGÓ GY. GÉZA.**

Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.**

Hirdetmények.

Háziasszonyaink figyelmébe!

A magyar ipar életrevalóságát

leginkább az bizonyítja, hogy oly elősmert jóságú termékeket képes létrehozni, mint a
6-20 milyen a

LENCK-KÁVÉ

mely illat és az alkatrészek kifogástalan minősége tekintetében felülmúlja az összes eddig ismert kávépótlékokat s nem drágább, mint a legjobb külföldi pótkávék.

A **LENCK-kávé** kapható minden fűszerkereskedésben s ahol még nem volna, vagy a készlet elfogyott volna, a t. közönség követelje mint **magyargyártmányt**

Sátoralja-Ujhelyre és környékére nézve a gyár képviselője **Lichtenegger R. ur Kassán.**

A pethő-szinyei uradalomban kosarazásra díjmentes legelőrt kerestetik **1500 darab juh.**

Bővebb felvilágosítással szolgál az uradalmi kezeléség Pethő-Szinyén, u. p. Bööd.

1-2

HIRDETME NYEK.

Hirdetmény.

A felső-bodrogi vízszabályozó társulat 1888-ik évi márczius hó 16-án tartott közgyűlése a kitűzött tárgysorozat elintézésére határozatképes nem lévén, ennél fogva az alapszabályok 9-ik szakasza értelmében a fűgőben maradt ügyek elintézésére

1888-ik évi ápril hó 7-ik napjának délelőtti 9^{1/2} órájára Töke-Terebesen, a városházán tartandó

ujabb rendkívüli közgyűlés

azzal tüzetik ki, hogy az alapszabályok fentebb idézett szakasza értelmében ezen rendkívüli közgyűlés, tekintet nélkül a megjelent tagok által képviselt haldak számára, a kitűzött tárgyak felett érdemlegesen fog határozni.

Tárgyai:

1. Az 1.000.000 frtnyi végleges kölcsönre vonatkozó egyénekenkénti kivetéseknek helybenhagyása és ezen kölcsönre nézve az egyetemleges szavatosság elvállalása.
2. Az 1888-ik évi költségvetésnek kiegészítése, illetőleg ezen költségvetés fedezetéhez szükséges 88,100 frtnak kivetés vagy kölcsön utján leendő beszerzése iránti intézkedés.
3. Az 1887-ik évi társulati számadások megvizsgálására kiküldött számvizsgáló-bizottság jelentésének tárgyalása.

T.-Terebes, 1888. évi márczius hó 17-én.

Elnöki megbízásból:

MALONYAY FERENCZ,
társulati igazgató.

Arverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy S.-Patak városa közönsége nevében Kán Dániel főbíró végrehajthatónak Petsár János végrehajtást szenvedő elleni 1047 frt 98 kr tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvszék a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósg területén lévő S.-Patak városa határában fekvő s.-pataki 1426. sz. tjkvben 3967. h. r. sz. a. fele részben Petsár János végrehajtást szenvedett másik fele részben pedig S.-Patak városa közönsége tulajdonul jegyzett megyeri szöllőre az árverést 400 frtban ezenal megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi május hó 28-ik napján d. e. 9 órakor S.-Patakban a város házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 40 forintot készpénzben, vagy 1881. évi LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes és értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. törvszék mint telekkönyvi hatóságánál, 1888. február hó 23-án.

Kolos,
kir. törvszéki bíró.

Szőlőbirtokosok

figyelmébe ajánlom

a koncentrált műtrágya szőlőre alkalmazását

melyek a gyár által szavatolt

8—10% oldható villsav	2—3% salétrom légeny
3—3% amoniak légeny	12—14% kéns.haméleg (kali)

minőségi tartalmánál fogva a szőlőtőkének erőteljesebb növést előmozdítja, jobb és bőségesebb termést biztosít, és ezáltal a tőke a phylloxera kártékony pusztításának több éveken át teljesen ellenáll.

Megbízható minőségben 100 kilogramm 12 frt 50 krért, nagyobb vételnél olcsóbban kapható.

(Egy tőkéhez 100 gramm 1/10 krajczárért szükséges.)

LINKESCH SAMU özv.

vasüzlet és különféle műtrágyák főraktárában

Eperjesen.

4-10

FLEISCHER ÉS TÁRSA

6-6

gépgyára és vasöntődeje

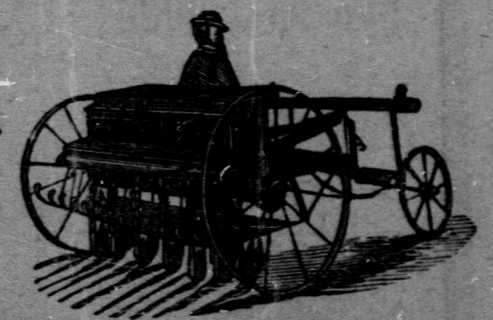
Kassán

eperjesi-ut 6-ik szám.

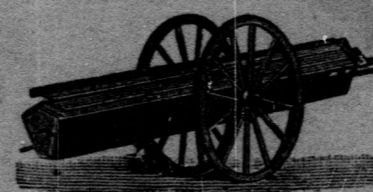
Ajánljuk a t. gazdaközönségnek a tavaszi idényre szükséges gépeket, nevezetesen szilárdan szerkesztett, könnyű

sorvető és szórvavető gépeket, ekéket és boronákat, hengereket, lókapákat stb. továbbá Baker- és magtár-rostákat.

mely gyártmányainknak gépgyárunkban állandóan jelentékeny készletet birjuk, bizonyos raktárt pedig

BEHYNA TESTVÉR uraknál S.-a.-Ujhelyben.

Elhasznált gépek, különösen

GŐZMOZGONYOK és GŐZCSÉPLŐK

pontos átigazítását és kijavítását legjutányosabban eszközöljük.

Gyártmányaink képes jegyzékét b. kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

HERCZ ZSIGMOND

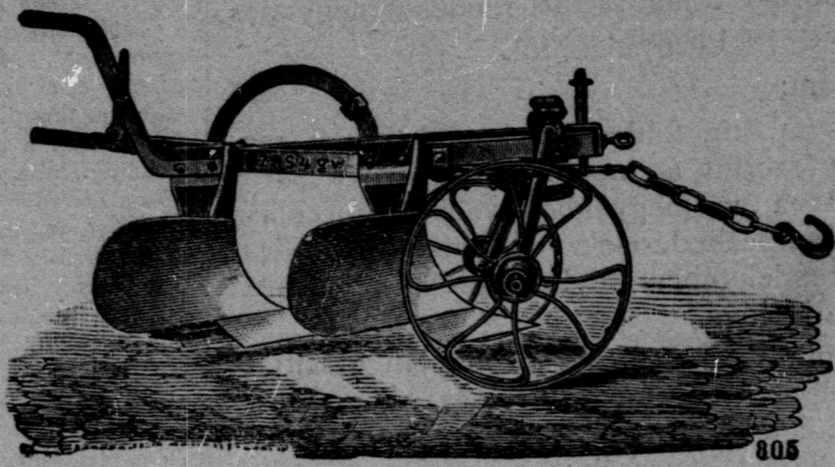
gazdasági gépgyára, kazánműhelye és vasöntődéje **MISKOLCZON** Clayton és Shuttleworth angol gépgyár képviselője

Ajánlom a t. gazdaközönségnek a tavaszi időnyre szükséges gépeket, nevezetesen **legjobbakknak elismert** szilárd szerkezetű és mégis könnyű Clayton & Shuttleworth-féle

egyes, kettős és hármass ekéket, boronákat, tuskés és gyűrűs hengereket, lókapákat, szóróvető gépeket, továbbá

„Universal-Drill“ és „Junior-Drill“

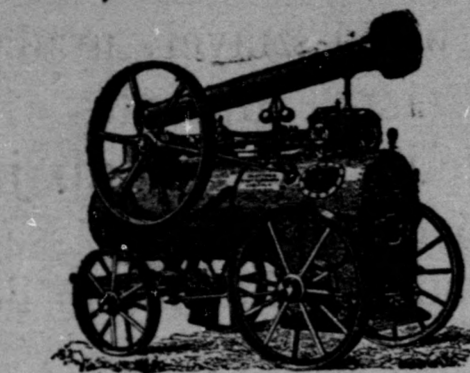
sorvetőgépeket, Backer-rostákat, olajsajtókat, malomberendezéseket, új vagy kevésbé használt, de teljesen kijavított és igen jó karban lévő

gőzcséplők és gőzmozgonyok

előnyös árban három évi lefizetésre kaphatók.

Gépgyáram elvállal jutányos árakban és előnyös fizetési feltételek mellett mindenféle cséplő- és kazán-javításokat,

2-6

tűzszekrények és csőfalak

elkészítését, hengerek kifűrésát, ekék és vetőgépek átalakítását a legújabb rendszerűekre és minden e szakmába vágó munkák teljesítését.

Jelenleg raktáromon kaphatók a következő használt kitűnő gépek:

3 drb már használt Ganz féle 17. számú sima örlőszék kitűnő állapotban darabonként	320 frt	1 drb használt 3 1/2 lóerejű Locomobil	600 frt
1 drb egészen új egyjáratu malom-kövekkel	475 frt	1 drb használt 8 lóerejű Locomobil	880 frt
1 drb egészen új kétjáratu malomkövekkel	875 frt	1 db használt 10 lóer. Locomobil Clayton-Shuttleworth-féle 1400 frt	
		1 drb használt 12 lóerejű Locomobil Robey-féle	1600 frt

továbbá Clayton & Shuttleworth és Marshall-féle egész cséplőkészletek.

Képes árjegyzékek és költségvetések mindenkor kívánatra küldetnek. Előnyös fizetési feltételek.

377. d. sz.
1888.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési ministerium az 1888. évi február hó 13-án kelt 3395. számú rendeletével a miskolcz-gerendai államut szerencsi szakaszán lévő 9-ik számú u. n. gesztelyi Hernád-híd ujonnan helyreállítását 15854 frt 67 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1888-ik évi április hó 4-ik napjának d. e. 10 1/2 órájára a Zemplén vármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Kelt S.-a.-Ujhelytt, 1888. évi márcz. 19. Zemplénm. kir. államépítészeti hivatal főnöke

Hönsch Dezső,
kir. mérnök.

1000—1200 métermázsza elsőrendű széna

azonnal eladó. Hol? megmondja e lap kiadóhivatala.

391. a sz.
1888.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési ministerium az 1888. évi márczius hó 16-án kelt 8923. számú rendeletével a miskolcz-gerendai államut 306—307 szakaszán lévő 31. számú fahíd ujonnan helyreállítását 1269 frt 68 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1888. évi április hó 4-ik napjának d. e. 11 1/2 órájára a zemplénvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Kelt S.-a.-Ujhelytt, 1888. márczius 22. Zemplénm. kir. államépítészeti hivatal főnöke

Hönsch Dezső,
kir. mérnök.

Schlick-féle vasöntöde és gépgyár-részv.-társaság

Budapesten.

KÖZPONTI IRODA: VI. Váci-körút 57., GAZDASÁGI GÉPOSZTÁLY: Külső Váci-ut 1696-1699

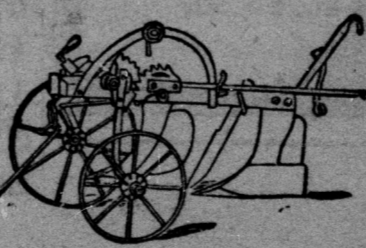
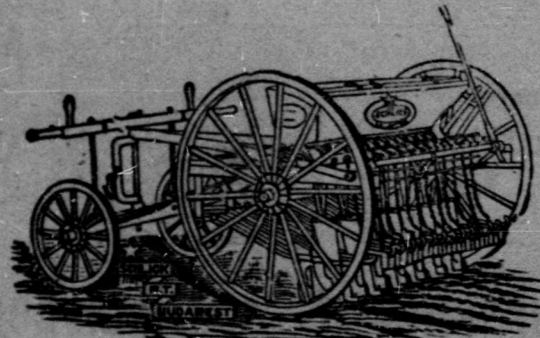
Schlick-féle szabadalmazott

„Triumph“

sorvetőgépek.

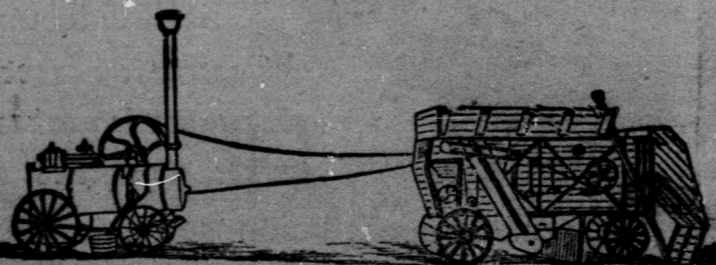
Legnagyobb kitüntetés a vetőgépekre:

arany díszokmány a hatvani nemzetközi ekeversenyen.

Schlick-féle szabadalmazott egyes-, royal-, kettős- és hármass-ekék, 2 első díj aranyérem és még három egyéb kitüntetés.

Schlick- és Vidats-féle ered. egyes-ekék, kapáló, töltőgető és porhányító ekék stb.

Gőzcséplők, járgánycséplők, gabonarosták, örlőmalmok, takarmánykészítő és egyéb gazd. gépek.

Előnyös fizetési feltételek.

1-2 **Legolcsóbb árak. — Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.**

zatlansága miatt két mozdony közé került s erős zuzódásokat szenvedett. — *Szárics Gyula*, gépészinus ugyanott, valami hegyes szerszámmal egy munkásnak a hasába szurt. — *Kapus Mihály* nevezetű napszámot *Reichmann Miksa* hecskei korcsmajában nagyfejű cimborái úgy elverték, hogy a sulyosan sérültet kórházba kellett szállítani. — *Reichard M.* ... boltját cselédje, egy szolgáló leány, már félig kiüresítette, mikor a boltos kellen látogatójának a nyomába jutott. Nevezetesen e dolgot, hogy a bolt is kicsiny, a szolgálóleány is kicsiny, a kár mégis nagy; pedig a boltos meg két nagy leánya a boltban naphosszant őrt állanak. — *Vizáradás* miatt a vágóhid ideiglenesen a városmajorba lett áthelyezve.

(Gazda közönség figyelmébe.) *Cseklássy Sándor* több éven Sárospatakon működött okl. gyógyszerész, az állatorvosi tanfolyamot kitünő eredménnyel elvégezvén, mint okl. állatorvos Sárospatakon telepedett meg.

(Mai lapunk) összes példénaihoz mellékelve van a Grecsák Károly országgyűlési képviselő szerkesztésében megjelenő »Budapesti Tagblatt«, című fővárosi lapnak előfizetési felhívása. Félhívjuk t. olvasóink figyelmét e tartalmas, politikai irányban független lapra, melynek a legjelesebb írók munkatársai.

(Sajtóhiba.) Előbbi számunk vezércikkének harmadik sorában: »az alkotmányos korszak idejére« helyett *elejére* olvasandó a hatodik pontban 1850—56-ig alatt 1850—46-ig értelmezendő.

Legujabb.

Lapunk zártakot (szombat d. u. 6 óra) a Bodroghözközi folytonos áradást jeleznek. Geizler József br. szolgabíró jelenti, hogy Borsi és Szöllőske községek nagy része vízben van, az emberek marháik s egyéb ingóságai mentésével vannak elfoglalva.

Irodalom.

II. Rákóczi Ferenc fejedelem emlékiratai, a magyar háborúról, 1703-tól végéig (1711) közli *Thaly Kálmán. Ötödik kiadás.* Budapest. Kiadja Ráth Mór. Abból az alkalomból, hogy jelen számunkat a halhatatlan szabadsághős emlékének szenteljük — hívjuk föl olvasóink figyelmét ez emlékiratokra. A könyvnek nem szabadna hiányoznia egyetlenegy valamire való könyvtárból sem s különösen nem a zempléni hű magyaroké. A legnemesebb lélek, a leglángolóbb szív szent törekvéseinek megfeszült fölött érzett mély hazafiai fájdalmat tükröztetik az »emlékiratok.« E jellemzés alól csak azok a helyek képeznek kivételt, melyek a forradalom kezdetét írják le. Ezekben a fejedelem ifju korának ama dicsőségteljes korszakát visszaemlékszik s újra éli. Az emlékiratokat Rákóczi Ferenc fejedelemnek Rodostóban 1732. okt. 27-én kelt végrendelete s az erre vonatkozó levelezések egészítik ki.

A hunnok és magyarok fekete illetve fehér elnevezésének megfeszítése. Irta: *Fischer Károly Antal.* Budapest 1888. *Ötven* krnak bérmentes be- küldése mellett kapható a szerzőnél. (Budapestben I. kerület Vár, Uri utca, 12 sz. I. em.) A magyarok eredetének kérdése még ma is nyílt kérdés a szaktudósok körében. A finnugor párt erős, mondhatni elkeseredett harcot folytat e kérdés eldöntésében az ugynevelt török-párttal. Amott *Budenz és Hunfalvy Pál*, emitt *Vámbery* a hadvezérek. A finnisták az 1886. évi máj. hó 24-én vi- vott ütközetben argumentumok hiánya miatt már gorombasággal töltött ágyúval tüzeltek a Vámberystákra. Azóta fegyverszünet állott be. S ime, egészen váratlanul jelent meg a tudománynak egy de- rék önkéntese: *Fischer K. A.* állami hivatalnok s a *nép ruháitának* tanulmányozásából merített tapaszlatokkal felfegyverkezve, új zászlót bont, s az élettől szédületes távolságra tévedt tudósoknak nemcsak ágyúit szegezi be, hanem fejükbe is sze- get üti. Az ország minden tájkából hozzá be- érkezett feleletekből, valamint a görög, arab stb. történetíróknak eleinkre vonatkozó, hasonló de- tudósaink által eddig kellő figyelemre nem méltá- tott építetónjaiból bebizonyítja, hogy a mai ma- gyarságnak az a része, mely *fekete* (vagy szürke) szűrt, gubát, zekét visel a világhódító Attila né- pének, az a része pedig mely *fehér* szűrt visel, a honalapító Árpád embereinek utóda s mint ilye- nek eredetre nézve is édes testvérek. A zemp- lénvármegyei népviseletre vonatkozó adatokat *Somogyi József* mádi pléb. és *Prámer Alajos* esp. prépost plébanos küldötték be. A nagyon érde- kes, s minden magyar emberre vonzó olvasmá- nyul szolgálható művet melegen ajánljuk t. olva- sóink pártoló figyelmébe.

Budapesti Hirlap. Nagy napokat, nehéz időkkel él- tünk. Esemény eseményt kerget, s a hirlapíró már nem is tollal, de táviró dróttal dolgozik. A »Budapesti Hirlap« t. közönsége napról-napra látja ezt, mert ahol eddig a megszo- kott rovatok egymásba illeszkedtek, ott most a párisi, berlini, római tudósítók sürgőnyei foglalnak le minden lefoglalható tért. S ez nem is lehet másképp. Egy hirlap, missziója ma- gaslatán áll, s önérettel szolgálja ki a közönséget, ily ese- ménygazdag időkben megfeszített erővel dolgozik, ha még oly nagy áldozatokkal jár is az. S a »Budapesti Hirlap«

mint rendszeres hirlapjaink között, most is a legelső sorában áll s szellemi erejével, nemzeti politikájával, dolgozó társai- nak odaadó lelkes munkásságával egy a cikkírás, mint a hir- szolgálat dolgában, rég kivívta magának a zászlótartó helyét. A főváros, a vidék központjai ép úgy elismerik nélkülözhet- lenségét, s a magyarság terjesztésében teljesített szolgálatait, mint az ország távolabb eső, a közforgalomtól elszigetelt ré- szei. Alig van e hazánk oly községe, hova a »Budapesti Hirlap« el ne hatolt volna, szavára ne hallgatnának s pártlat- lan igazságszeretetért, függetlenségéért tekintélynek ne val- lanak. Különös gondot fordít regényeinek megválasztásánál. Így az új évszázadban közömi fogja *Vértesi Arnoldtól* »A hi- vatalnok«, *Degré Alajostól* »Az ezredes ur fia« című eredeti regényeket. A »Budapesti Hirlap« szerkesztői és tulajdono- sai *Csukási József* és *Rákosi Jenő* elég garanciát nyújtanak arra, hogy a lap valamint eddig, úgy ezután is megőrizi poli- tikai és társadalmi függetlenségét, s ezzel igazságosságát. — Előfizetési ára félévre 7 ft., negyedévre 3 ft 50 kr., egy hóra 1 ft 20 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest IV., Ka- lap utca 16.

A »Pesti Hirlap« szerkesztősége közli velünk, hogy az április 1-ével kezdődő új évszázadban eredeti társadalmi re- gényt közöl ünnepeket írónk *Csiky Gergely* tollából s ezt me- gelőzőleg hosszabb elbeszélést *Reviczky Gyulától*. Ezzel azon- ban még nem lesz kimerítve regényközleményeinek sora; mert a szerkesztőség sulyt fektet arra, hogy egy negyedévtől 3—4 regényt nyújtson a lap olvasóközönségének. Ezt a kö- rülményt s a mai válságos idők számbavéve, — midőn mű- velt ember alig nélkülözheti egy ily bőrtartalmu lap járását, mely teljes tájékozást nyújt a világ eseményeiről — jó szív- vel ajánljuk t. olvasóinknak a »Pesti Hirlapot«, mely ma különben is egy pártatlan irányúnál, mint a többi lapoknál jelentékenyen gazdagabb s élénkebb tartalmánál fogva mond- hatni legkedveltebb lapja a magyar újságolvasó közönségnek. Előfizetési ára negyedévre csak 3 ft 50 kr., egy hóra 1 ft 20 kr., mely a kiadóhivatalhoz (Budapest, Nádor-utca 7. sz.) küldendő. Onnan egy levelezőlapon kifejezett óhajra egy héti ingyen mutatványszámokat is küldenek.

A »Vasárnapi Ujság« március 11-iki száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: *Negyven év. (Költmény.) Szász Károlytól. (Kép- pel.) — Március 15. (Költmény.) Fejes Istvántól. — Márciusi napok negyven évvel ezelőtt. (16 kép- pel.) — Vilmos császár. (8 képpel.) — Somssich Pál. (Arcképpel.) — Somssich Pál arcképehez. (Arcképpel.) — Magyar küldöttség az 1848-iki francia köztársasági kormánytól. — Jellemvonások Vilmos császárról. — Irodalom és művészet. — Közintézetek és egyletek. — Mi ujság? — Halá- lozások. — Sakkjáték. — Heti naptár.*

A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyed- évre 2 ft, a »POLITIKAI ÚJDONSÁGOK«-kal együtt 3 ft. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) megrendelhető a »KÉPES NÉPLAP« legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 1 ft.

Fehér selyemszöveteket 65 krtól 11 ft 40 krig méterenkint (körülbelül 120 minőségben) öltözet- és darabonként szét- küldi *Henneberg G. gyári raktára* (cs. és kir. udvari szállító) Zürich-ben. — Minták azonnal küldetnek. — Le- velek 10 kr. portóval.

Egyesületi élet.

Nyilvános nyugtázás.

A s.-a.-ujhelyi árvasegélyző és jótékony egye- sület részére befolyt fizetésekről folyó évi február 18-tól március 17-ig: *Schwarcs Bernát* most tett 100 ftos alapítványa fejében beszolgáltattott egy darab 251.057 számú 1868-iki 100 ftos állam- kötvényt f. é. nov. 1-től esedékes szelvényeivel.* A zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank most tett 50 ftos alapítványának első fe- lét 25 fto, 30 ftos alapítványának utolsó részletét *Teich Zsigmond* 10 fto. Rendes tagdíjat 3 fto 1888-ra: *Kazinczy Bálint* és új tag *Veres Tiha- mérné. Rendestagdíjat 1887-re: Szöllősi Sándor. Birólag* egy perben neki megítélt költséget adomá- nyképen *Herz Meri* 3 fto Összesen 147 ft. A régebbi kimutatásokkal együtt: **6258 ft 49 kr.** S.-a.-Ujhely 1888. március 18.

Chyzer Kornél,
egyesületi elnök.

HIVATALOS RÉSZ.

4091/88. sz. *Zemplénvármegye alispánjától.*

A vármegye közönségének.

A *Töke Terebesen f. évi április hó 6-án meg- tartandó egy éves méncsikó vásárra* vonatkozó s a nmságu földmívelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. minister urnak f. évi március hó 13-án 14120. sz. alatt kelt rendeletével hozzám küldött hirdetm- nyét tudomás vétel végett közlöm.

S. a.-Ujhely, 1888. március 19.

Viczmány Ödön,
alispán h.

Másolat.

Hirdetmény. Egyéves méncsikók vásárlása az állam részére. Ezennel közhírré tételem, misze- rint *Töke-Terebesen*, 1888. évi április hó 6-án az állami lótenyésztés-intézetek részére egyéves méncsi- kók fognak vétetni. Felhivatnak tehát mindazon tenyésztők, kik jól kifejlett, szabályos alkatu és erős csontu egyéves méncsikókat eladni kívánják, hogy azokat a fentnevezett napon és helyen meg- jelenő bizottságnak a községhez előtt bemutassák. Figyelmeztetnek a tenyésztők, miszerint ez évben

* Hasonló adománnyal örvendeztette meg a közmi- velődési egyesület pénztárnokát is. Szerk.

csak a legjobb minőségű és arra nézve is megfe- lelő csikók fognak megvétetni, miért is gyengébb minőségű vagy tulságos árú tartott csikók elő- vezetése csak felesleges fáradságot okozna. To- vábbá csupán oly egyéves méncsikók fognak az állam részére megvétetni, melyek származása hi- téles fedeztetési jeggyel kimutatható. Előnyben részesül pedig az oly csikó, melynek jó alkato- anyja is elővezetett. A megvásárolt csikók a pol- niszteri vásárló bizos által rögtön s helyszínen kifizettetnek és átértetnek Földmívelés-, ipar- és keresk. m. kir. ministerium.

1389. sz.

Zemplén vármegye alispánjától.

Kohlbauer Ferenc állami főreáliskolai tanár *Székely Udvarhelyt* »Nézetek a magyar közép- és kisbirtokos osztály anyagi helyzetének javítása« tárgyában egy tanulmányi füzetet bocsátván ki, tudatom az érdeklődő gazdaközönséggel, hogy az 20 kr. előfizetési díj beküldésével közvetlen a szerzőnél rendelhető meg.

S.-a.-Ujhely, 1888. márc. 6.

Alispán helyett: *Viczmány Ödön.*

2535. sz.

Zemplén vármegye alispánjától.

Köröztetés s eredmény esetén jelentéstétel végett kiadatik.

S.-a.-Ujhely, 1888. márc. 5.

Alispán helyett: *Viczmány Ödön.*

(Másolat.)

A gálszécsi járás főszolgabírájától. 348. sz. F. hó 14-én a szécs-polyánkai erdőkerülő az alsó- polyánkai erdőben egy veres színű, kis szarvu, kövér tehenet, mint gazdátlant elfogott s az je- lenleg a községi bírónál tartatik. Gálszécsen, 1888. febr. 19. *Nemthy sk.,* főszolgabíró.

29/2262. szám.

Olvastattam a m. kir. belügyministeriumnak a mult évi szeptember hó 29-én 311/8023. sz. a. kelt közgyűlése határozatra kelt intézkedése mely szerint az 1879. évi XXXVI. t. c. alapján az 1888. évi megszavazott 1/4%-től katonai beszá- lásolási pótdadó 2208 ft 37 krból, melyből a háza- adóra 1/3-rész, egyéb adóknak 2/3-részben cé- loztatik kivetetni jóváhagyatik.

Tudomás és alkalmazkodás végett az alis- pánnak, főjegyzőnek főszámvevőnek és köztudo- másra hozatal végett a »Zemplén« hivatalos lap- nak másolatban kiadni rendeltetik.

Keltmfent.

Jegyzette és kiadta:

Viczmány Ödön,
főjegyző.

Másolat.

M. kir. belügyministeriumtól. 9665. Zemplén vármegye közönségének. A mult évi szeptember hó 29-én tartott bizottsági közgyűlésből 211/205. 8023 szám alatt tett felterjesztésre tudomás és további eljárás végett értesitem a vármegye köz- zönségét, hogy azon határozatot, mely szerint a katonaság beszállásából keletkező teher arányo- sabb megosztása céljából a vármegyék által ki- vethető pótdadóról szóló 1879. XXXVII. t. c. alap- ján 1888. évi 1/4%-nyi megyei pótdadó szava- zatott meg, tekintettel az idézett törvény rendel- kezéseire illetőleg arra, hogy a szóban lévő pótd- adó az 1887-ik évre kivetett s véglegesen meg- állapított 883349 ft egyenes állami adók alapján összesen 2208 ft 37 krral céloztatik kivetetni, melyből a házadóra egy harmadrész, a pótdadónak alapját képezhető egyéb adóknak pedig két harmadrész esik s ekként az alkalmazni kívánt kivetési kulcs is az idézett törvénynek megfelel a pénzügyminister ural egyetértőleg ezennel jóvá- hagyom. Bpsten, 1888. febr. 10. *Lukács György,* államtitkár.

395. sz.

Zemplénvármegye tanfelügyelőjétől.

A mellékelt köröztvényt a »Zemplén« hiv. lapban leendő szives közzététel céljából nisztelet- tel megküldöm.

S.-a.-Ujhely, 1888. márc. 19.

Nemes Lajos,

kir. tanácsos és tanfelügyelő.

Másolat.

A Zemplénvármegyében levő elemi iskolák előjárói- s tanítóiskolák!

A vallás és közokt. m. kir. ministertől. 6222. szám. Zemplénvármegye kir. tanfelügyelő- ségének. Az »Ezeregy éjszaka« arabregéknek *Nádor Gyula* által rendezett kiadását (Budapest, *Nádor Kálmán* kiadása 4 kötet) képzeltet ingerlő és erkölcsileg káros határu tartalma, valamint nyelvi fogyatkozásai miatt az iskolák ifjúsági könyv- tárai részére leendő beszerzésre engedélyezhető- nek nem találtam. Erről a kir. tanfelügyelőiséget tudomás és a szokásos közönség végett ezennel értesitem. Budapest, 1888. márc. 7. A minister helyett: *Gönczy Pál* s. k. államtitkár.

A másolat hitelül:

Nemes Lajos,
kir. tanácsos és tanfelügyelő.

Különfélék.

Mai számunk ez évnegyedikben az utolsó szám lévén, fölkérjük t. olvasóinkat előfizetésük megújítására.

A „Zemplén“ kiadóhivatala.

Mai számunk formai berendezése némi változás alá esett, amennyiben a hivatalos rész a nem hivatalos közleményeknek engedte át az elsőbbséget.

(A 212-ik évforduló.) *II. Rákóczi Ferenc* a magyar történelemnek egyik legdicsebb és legnépszerűbb alakja; mert az a kor, amelyben élt, az az évtized, mely a múlt század elején az ő véres dicsőségével zajlott le, még ma is élénk s hű emlékezetben van a magyar népnek. És a jó, és a hű magyar népnek alig van bálványozottabb hőse, mint *II. Rákóczi Ferenc*. A beregi m.-oroszság máig sem hiszi az ő halálát s várja az ő dicsőséges eljövételét. Annyi néprege fűződik az ő nagy nevéhez, mint talán egy magyar vezéréhez sem. A kurucvilág híre még ma is a nép száján forog, sokat beszél Rákóczi véres harcáról, de különösen a szerencsétlen véget ért *zsibói* csatáról, melyben lehanyatlott a kuruchadak szerencse csillaga. *Zsibó* városka Szilágy vármegyének keleti szélén fekszik. Itt állott Rákóczi 22,000 fős hadával. *I. József* császár Herbevillet küldte ki ellene. A római oláh-pap által kalauzolja 1705. évi november hó 10 én már *Zsibó* alatt volt. Rákóczi bizott a győzelemben, mert másnapra várta *Károlyi* seregeit, kinek háttában kellett volna megtámadni *Herbeville*t. *Károlyi Sándor* azonban késett. *Herbeville* meglepte a kurucokat s széjjel szórta. Rákóczi Szurdokra vonult vissza s innen serege maradványával Szamos-Ujvárra ment. Utközben találkozott a *Károlyi* által küldött *Sennyey-dandárral*. Ha csak pár órával érkezik hamarabb *Sennyey*, *Zsibó* egy nagyszerű győzelemnek lehetett volna örök emlékeztető helye. A szerencsétlenül végződött *zsibói* ütközetről is sokat regél a néphagyomány. A többek között azt mondja, hogy Rákóczi egy három lábú arany-széken ült, mikor csapatait vezényelte. Midőn látta, hogy az ütközetet elvesztette, egy bicogó csolnakon kelt át a Szamoson. A csónak felfordult s az arany-szék a Szamosba esett. A széket nem lehetett többé kivenni onnan s azon a helyen ma is örvényzik a Szamos. *Boér Miklós* előadása szerint *Zsibó* még ma is mutogatják azt a tölgycsúcsot, mely alatt Rákóczi helyt foglalta osztozotta parancsolatait. Szurdokok pedig mutogatják a kőasztalt, a melynél Rákóczi ebédel. Az odaváló népek van egy dala, mely azt mondja, hogy Rákóczi minden évben, szent Márton éjszakáján, vagyis azon a napon, amikor a szerencsétlen végű *zsibói* csatát vívták, megjelen a Rákóczi-dombon, bejárja a Szamos völgyét, megmossa magát a folyó szöke vizében s azután megint visszater a dombtetőre. A többi hősök is mind felkelnek a sírból, harci sorba állanak. Ujra kezdődik a harc kurucok és labancok között s a kurucok győznek. E néphitnek igazat adott a történelem; mert a költő szerint: „... *A kuruc mint honvéd támadt föl s megvalósítá* (a halhatatlan hős) *álmai felét*.” Születésének e hó 27-én bekövetkező *kétszázötvenedik* évfordulóján emlékezzék meg *II. Rákóczi Ferenc*ről, szülőföldének, Zemplénvármegyének, minden hű fia. Keresse föl lelkének szárnyain a helles ponti sirt, hol a tiprott szabadság drága gyöngyei: Rákóczi hamvai pihennek. A jeles eljár hősei sirlakához s régi fényénél gyujt uj szöveteket!

(A szabadság napja), márc. 15-ének megünnepléséről a következő jelentéseket nyertük: *Tokaj* lelkes polgársága, mint azt már néhány év óta teszi, az idén is megünnepelte a márciusi nagy napot. Este százakra menő nép járta be, fáklyákkal, zeneszó mellett a szépen kivilágított várost, éltetve *Kossuth*-ot és a függetlenséget. Mikor a főterre érkezett a „*Szabadság*” élénkelése után *Honfity* ev. ref. lelkész tartott emelkedett szellemű alkalmi beszédet, *Pérchy* és *Csörghé* hazafias költeményeket szavaltak, közbe-közbe a dalkör énekelt. Azután társas vacsora következett a városi vendéglőben, hol a 48-iki nagy vívmányokért számos pohárköszöntőt mondtak. — *Erdő-Bényéről* írják: Hazaszeretetének ritka tanujelét adta f. hó 15-én, mint a magyar szabadságharc kezdetének 40-ik évfordulóján, városunk közönsége. Reggeli 8^{1/2} órakor *Saekeres János* r. kath. lelkész hálaadó isteni tiszteletet tartott nagy számú közönség jelenlétében, a honnan testületileg, az iskolás gyermekek páros sorban, vonultak a református templomba, hol is *Csinke István* ref. lelkész mondott megható imát, kérvén a magyarok hatalmas Istenét, hogy örökre tartsa meg a magyar hazát s abban a független szabad magyar nemzetet. Az ünneplés folytatása délután a városbáza nagytermében volt, hol nagy számú közönség jelenlétében, miután a dalgyesület elénekelt a nemzeti himnuszt, megint *Csinke István* szólott a néphez, rövid vázlatban előadván a magyar nemzet álláspontját 1848-ban, utána *Lux Gyula* tanító nagy hatással szavalt *Petőfi* nem-

zeti dal-át. A dalosok énekei után közönségünk a fellobogózt város utcáin éltetve a hazát és *Kossuth* Lajost, ünnepies hangulatban oszlott szét. Az intelligencia együtt töltötte az estét is s a dikció-bírságokból 14 főt gyűjtött össze és küldött a fővárosban emelendő szabadság szoborra. — *Márciusi* idusát tudtukkal megünnepelezték még: *Homonnán*, a kaszinó-egyesület; *S. Patakon* pedig a ref. foiskola ifjusága. Az alkalmi beszédet *Kun Pál* mondotta, este társas vacsora, azután táncmultság volt. — *Március 15-ikét* *Király-Helmecen* is megünnepelezték. Ez a kegyetes szokás a „*Bodrogköz*” jelentéktelen fővárosában három-négy év óta divatozik. Az általánosan ismert, még midig élénk temperamentumú „*örög Józsi bácsi*” (*Balázsházy József*) pendítette meg annak idején az eszmét és azóta a jó király-helmeczi minden évben adóznak a történelem műzsájának. Az idén is, mint más években, délelőtt és délután tarak-lövészek hirdették a szabadság napjának nagy évfordulóját. Estefelé a polgárság inpozáns trikolór alatt, zeneszó mellett járta be a várost. A gyülekezés ezután a városházánál volt, hol a kalvinista kántus hazafias dalokat énekelt, erre társasest következett, melyen hatvan-hetven egyén vett részt. Ott voltak a járásbírósi, adóhivatali tisztviselők, a városi előjáróság, a város lelkiatyái, az értelmiség nagyrésze, a polgárság tekintélyes számmal; távollétükkel csakis a közigazgatásiak tündököltek. A nagy nap estéjén volt alkalmi beszéd is, mire a tősztoknak valóságos árja következett. A muzikaszó s a kir.-helmeczi karakteristikus cankó kellemes hatása mellett a kedélyesen mulató társaság ünnepi lakomája mélyen benyult az öreg éjszakába.

(*Lapunk f. szerkesztője*), mint alispáni helyettes, az árvíz által fenyegetett *Bodrogköz* védelmének támogatása végett a *bodrogközi járásba* küldetett. A helyben állomásozó uhlános lovasságból ötven ember szintén a vész színhelyére vezényeltetett.

(*A tavasz első fecskéi*) Az erdei szalonkák megérkeztek. Mint a múlt évben, most is *Horváth József* t. barátunknak szánta *Szt. Hubert* az első szalonka-pecsenyét. A kiváló *Nimród* rögtön át szerkesztette az isteni ajándékot emberi ajándékká.

(*Mai tárcánkhoz*) Kiváló örömeinkre szolgál, hogy a „*Rákóczi emlékezet*” című bölcselmi ódának szép lelkű költőjét, *Szabó Sándor* tisztelt barátunkat (akinek nevével a „*Zemplén*” ez évi nap-tárában megjelent „*Kádár Erzsébet*” c. népballada alatt találkoztak először olvasóink) úgy is, mint a *Petőfi-társaságnak* egyik érdemes tagját, úgyis, mint *Máramaros vármegyének* aranytollu főgyűzőjét bemutatjuk a „*Zemplén*” t. olvasó közönsége előtt. *Szabó Sándor*, akit főmunkatársunkhoz régi barátság köteleke fűz, szerkesztőségünkhez intézett levelében szíves volt kifejezést adni ama készségének, hogy a „*Zemplén*” dolgozóitársainak díszes sorába lép, amiért is őt ezennel a legőszintébb rokonszenvvel üdvözljük!

(*Társas est.*) A zemplénvármegyei kaszinó-egyesület f. évi ápril hó 3 án esti 8 órakor saját helyiségében táncal egybekötött társas estét rendez, melyre az egyesület tagjait családjaikkal s vendégeikkel együtt meghívja: a *választmány*. (A zene és világitási költségekre egyes személy 1 ft, minden család 2 ft bemeneti díjat fizet.)

(*A tavasz*) a szép és kedves tavasz, melyet illatos szerelmi nyilatkozatáért, zefíres csókjáért, szűzies virág-pompájáért a vén természet szerelmeskedő korszakának neveznek a poéták nem csak a kalendáriom szerint, hanem valósággal is beköszöntött. Verőfényes napjaink jártak; a fagyos, ködös, nehéz lélekzetű időjárás mintegy varázs-ütésre megszűnt. Hegyek völgyek emberek levetették téli ruhájukat. De fájdalom, az öröm poharába öröm is vegyült. A rohamos hóolvadás szomorúsággal búcsúztat el bennünket unott vendégünköt, a rendkívül zordon téltől s aggodalommal készlet tekinteni a jövendő felé. Adja isten, hogy e szép kikelet valóságga érlelje a dobogó kebellet várt jobb és szebb jövőhöz fűződő reménységünket!

(*Vasuti szerencsétlenség.*) F. hó 19-én az a rémséges hír érkezett Ujhelybe, hogy a gácsországi vasut vonalán lévő *krasznibródi* vashid a gyors vonat alatt leszakadt, a vonat pedig a *Laborcz* vizébe zuhant. Fajdalom e hajmeresztő hír egész borzalmasságában igaznak bizonyult, csak a katasztrófa színhelyét s eredetét módosították a hivatalos jelentések. Az Ujhelyből d. u. indult vegyesvonat *Radvány* s *M. Laborcz* között esteli 10 óra tájban kisiklott az aláázott vágányról. A mozdony lezuhant s maga alá temette a gépészt, a fűtő és az alkalmazottak igen súlyos sérüléseket szenvedtek. *Sikorszky* fékező életéhez alig van remény. A gőzgép hat teher kocsi is magával rántott, melyek izzé-porrá törtek. Az utasokban kár nem esett, mert az őket vivő kocsi csodálatos véletlenségből a pálya testen megmaradtak. A szerencsétlenség elkerülhető lett volna; de a pályáor lelkiismeretes pontossággal nem járt el dolgában. *Zsuróvszky Vilmos* mozdonyvezetőt,

a katasztrófa egyetlen áldozatát, ki özvegyet és árvát hagyott maga után, e hó 22-én temették el *M. Laborczon* nagy részvét mellett.

(*Eljegyzés.*) *Szentgyörgyi Desső S. a. Ujhely* város mérnöke, f. hó 19-én jegyezte el *Czigler József* pénzügyi biztos kedves, szép leányát — *Arankát*.

(*Kinevezések.*) A vallás- és közoktatásügyi minster *Felber Domonkos* Zemplénvárm. kir. segéd tanfelügyelőjét Ungvármegye kir. tanfelügyelőjévé nevezte ki. Ez előléptetés a jól megérdemelt közszolgálatnak illő jutalma. A távozó kir. tanfelügyelő egyike azoknak a szakférfiaknak, a kiket hivatásos pályájukon nemes ambíció s a kötelesség érzetén felül közhasznu működésében hazafias intenció vezérel. Távozása a mily érzékeny vesztéség a mi elemi népoktatás ügyünkre nézve, olyan határozott nyereség lesz Ungvármegye tanügyének felvirágoztatására. A nyereséges ügyhöz mindkét félnek gratulálunk! — Az eperjesi g. k. püspök egyházmegyéje tanfelügyelőjévé (kinek működési köréhez vármegyénk egy része is tartozik) *Sass Bertalan* kanonokot, segéd tanfelügyelővé pedig *Homa Gyula* tanárt nevezte ki.

(*Országos vásár*) volt e hó 22-én Ujhelyben. Rég nem emlékszünk, hogy annyi látogatója lett volna a vásártérnek, mint volt mostan. De különösen nagy számmal látogattak el, még a messze tájakról is, a zsebtolvajok, kik közül *huszonöt* képezte érdekes vásárfiát a szolgabíróság börtönhelyiségének. Vásár multával az ipszék, régen ismert jó madarak, egytől-egyig elröpítettek születési fészkeikbe.

(*Az egyetemi ifjuság*) zemplénvármegyei egyesülete a márciusi nagy nap 40 éves jubileumát ez idén fokozott lelkesedéssel ünnepelte meg. A *Drechsler-féle* vendéglő helyisége, hol az ünneplő ifjuság egybegyűlt, nemzetiszínű lobogókkal volt feldíszítve. Esti 8 órakor a tágas terem már telve volt. Az egyesület tagjain kívül számosan jelentek meg látogatók a testvér-egyesületek, valamint a fővárosban lakó zemplénvármegyebeliek köréből. *Staut József* elnök pontban 8 órakor nyitotta meg az ünnepi est programját, röviden, de szépen körvonalozva az összejövetel célját, azután: 1. *Reichárd Manó* jh. olvasta föl „1848. Március 15.” c. emlékbeszédét, melyet zajos tetszéssel fogadtak. 2. *Friedmann Henrik* oh. „*Bodrogközi néprege*” c. felolvasását élénken megénelezték. 3. *Staut József* jh. „*A helyettről*” olvasott föl, mely elmés fordulataival nem egyszer jóízű derűtséget keltett. 4. *Guttman Fenyő* jh. elszavalt *Fejes Istvánnak* „*Március 15.*” c. költeményét. Költőt és szavaltót többszörös éljenzéssel tüntették ki. Ezzel az ünnep sorrendje befejeztetvén, éjfélig tartó jókedvű lakoma következett. Nem hagyhatom megemléítés nélkül a számos és lelkes pohárköszöntőt. Először is vármegyénk nagy szülöttjét: *Kossuthot* köszöntöttük föl és sürgönyileg is üdvözlöttük, azután a megyei intelligenciát éltettük. Megemlékeztünk a vármegye lelkes honleányairól, a „*Zemplén*” szerkesztőjéről s jeles munkatársairól is.*) A jelen voltak, hazafias dalok éneklése után, emelkedett hangulatban távoztak.

(*Lépen ragadt vándorló madarak.*) Bialáról meg *Szepes-Tátraaljáról* két csapat amerikai kivándorlót térítettek vissza a csendörök zemplénvármegyei otthonaikba. A vándor-madarak közül ötven az ujhelyi járás területén fészkelnek.

(*Bubics püspök a kivándorlás ellen*) egyházmegyéje lelkészeihez e napokban főpásztori körlevelet intézett, melyben az Amerikába való kivándorlási ügynek árny és fényoldalait, mint az egyház szolgája és a hazának hű fia, nagy részletességgel ösmertetvén, a hazafias szellemtől és felebaráti szeretettől áthatott szép levelét következő sorokkal fejezi be: „*Azt mondhatják mindezekre némelyek, hogy hazánk felső vidékeiről azért vándorolnak ki oly sokan, mert ott nem tudnak megélni. Elfogadom ezt az érvet, de azt állítom, hogy van ennek más gyógyító szere is, mint a kivándorlás. Tekintsetek végig a Duna-Tisza közén, a Nagy-Magyar-Alföldön s hazánk egyéb vidékein. Mit látunk ott? Vajmi sok helyen parlagon hever a föld, mert nincs munkáskéz, mely megművelje. Oda vándoroljanak ki felvidéki polgártársaink, ott megélhetnek, tisztességes munkával megszerezhetik kényerüket, s nem vesznek el családjukra, a hazára és az egyházra nézve. Állk Amerikában boldogulnak a kivándorlók közül, ott is csak munkájuknak köszönik boldogulásukat, s ha dolgozni akarnak, boldogulni fognak itthon is.*” Végre a tisztelendő Testvérekhez fordulva így szól körlevelében: „*Mindezeket figyelmetekbe ajánlom ... használjátok föl minden alkalmat anyaszentegyházunk, szent vallásunk, édes hazánk és szeretett népünk érdekében arra, hogy ezt megértessetek a gondjaitokra bizott hivekkel ... Mondjátok meg hivatottaknak, hogy Magyarország lakói közül csak az hagyhatja el hazája földjét, ki semmibe sem veszi hazája tisztességét.*”

(*Ujhelyi rövid hírek*) *Misley József*, lakatos legény a M. É. K. V. gyártelepén saját vigyá-

*) Kitétető figyelmükért hálás köszönet! Szerk.